

Νόμος 4758/2020

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4758

(ΦΕΚ Α' 242/04-12-2020)

Περιστολή του λαθρεμπορίου - Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, διατάξεις περί κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, διατάξεις για τα τέλη κυκλοφορίας και τα τέλη ταξινόμησης, κίνητρα για την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 3.

Σύσταση, οργάνωση και λειτουργία του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.) - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4410/2016

Το άρθρο 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.)

1. Στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), συστήνεται διυπηρεσιακό όργανο, με τίτλο «Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.)», το οποίο λειτουργεί ως συντονιστικό κέντρο μεταξύ των υπηρεσιών για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.).

2. Το Σ.Ε.Κ. είναι δυνατόν να εποπτεύεται από Κυβερνητική Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επιχειρησιακής Εποπτείας για την Περιστολή

του Λαθρεμπορίου, η οποία συστήνεται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

3. Όργανο διοίκησης του Σ.Ε.Κ. είναι το Συμβούλιο Διοίκησης.

4. α) Το Συμβούλιο Διοίκησης του Σ.Ε.Κ. αποτελείται από:

αα) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Α.Α.Δ.Ε., ως Πρόεδρο,

αβ) έναν (1) ανώτερο αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας, ως Αντιπρόεδρο,

αγ) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, ως Γραμματέα,

αδ) έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Α.Α.Δ.Ε.,

αε) ένα (1) στέλεχος του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής,

αστ) έναν (1) υπάλληλο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας,

αζ) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ως μέλη.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Γραμματέας και τα μέλη του Συμβουλίου επιλέγονται από την Κυβερνητική Επιτροπή της παρ. 2. Για την ως άνω επιλογή, προτείνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή αρχές προέλευσης τρεις (3) υποψήφιοι για κάθε θέση, οι οποίοι διαθέτουν πενταετή τουλάχιστον εμπειρία σε έναν από τους ακόλουθους τομείς: στην έρευνα, στον έλεγχο, στη δίωξη, στον σχεδιασμό στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων, στην ανάλυση και ανταλλαγή πληροφοριών, στη διυπηρεσιακή συνεργασία, στη χρήση και διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων, στη συμμετοχή σε χημικές εργαστηριακές αναλύσεις και στην κατάρτιση ή την παρακολούθηση της νομοθεσίας και των διαδικασιών που διέπουν τα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ..

β) Το έργο του Συμβουλίου συνεπικουρούν είκοσι (20) υπάλληλοι που προέρχονται από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην περ. α', καθώς και από τις λοιπές υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, οι οποίοι διαθέτουν τριετή

τουλάχιστον εμπειρία σε έναν από τους τομείς του τελευταίου εδαφίου της περ. α΄.

γ) Τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και οι υπάλληλοι που συνεπικουρούν αυτό, πλην αυτών που προέρχονται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, αποσπώνται, κατά περίπτωση, στη Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Α.Α.Δ.Ε.. Η απόσπαση διενεργείται, με κοινή απόφαση του αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου του φορέα προέλευσης και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε, η οποία εκδίδεται κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α΄ 224) και κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης αναφορικά με αποσπάσεις, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνώμη των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Ειδικώς η απόσπαση των υπαλλήλων της περ. β΄ διενεργείται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Συμβουλίου Διοίκησης. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπαλλήλων της περ. β΄ που αποσπώνται κατά τα ανωτέρω, διαρκεί για τρία (3) έτη με δυνατότητα άπαξ ανανέωσης για μια ακόμα τριετία. Με όμοια πράξη μπορεί να διακόπτεται η εν λόγω απόσπαση.

δ) Για τους σκοπούς του παρόντος, το μέλος του Συμβουλίου, καθώς και οι υπάλληλοι της περ. β΄, που προέρχονται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και έχουν αποσπασθεί από άλλους φορείς σε αυτήν, θεωρούνται υπάλληλοί της και διατίθενται με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας με αποκλειστική απασχόληση στο Σ.Ε.Κ. για την υλοποίηση του έργου του, χωρίς να επηρεάζεται η απόσπασή τους στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Με όμοια πράξη μπορεί να διακόπτεται η εν λόγω αποκλειστική απασχόληση στο Σ.Ε.Κ..

ε) Η υπηρεσία στο Σ.Ε.Κ. θεωρείται για κάθε συνέπεια, ως κανονική υπηρεσία στο σώμα ασφαλείας ή στην υπηρεσία από την οποία προέρχεται το αποσπώμενο προσωπικό. Η θέση του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης του Σ.Ε.Κ. λογίζεται, κατά παρέκκλιση του ν. 3528/2007 (Α΄ 26), ως θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης, με όλες τις έννομες συνέπειες της θέσης αυτής.

στ) Η γραμματειακή υποστήριξη του Σ.Ε.Κ. παρέχεται από την Α.Α.Δ.Ε., η οποία διαθέτει για τον σκοπό αυτόν δύο (2) υπαλλήλους, οι οποίοι δεν προσμετρώνται στον αριθμό των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπαλλήλων της περ. β΄.

5. Το Σ.Ε.Κ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Αποτελεί εθνική μονάδα πληροφοριών για την υποδοχή, επεξεργασία και διαβίβασή τους, από και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες που εμπλέκονται στην έρευνα, τον έλεγχο και τη δίωξη του λαθρεμπορίου. Αν αρμόδια υπηρεσία διαθέτει πληροφορίες για δράση εγκληματικής οργάνωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 187 Π.Κ., υποχρεούται να τις διαβιβάσει στο Σ.Ε.Κ. για τον συντονισμό της σχετικής επιχείρησης, εφόσον για την ασφάλεια της διεξαγωγής της επιχείρησης απαιτείται η εμπλοκή περισσότερων αρμοδίων Υπηρεσιών που δεν θα παρακωλύσουν ή δυσχεράνουν τον έλεγχο καθ' οιονδήποτε τρόπο. Ως εθνική μονάδα πληροφοριών για τα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ., λαμβάνει, επεξεργάζεται και διαβιβάζει εμπιστευτικές πληροφορίες, από και προς άλλα κράτη.

β) Εκπονεί, εισηγείται προς έγκριση στην Επιτροπή της παρ. 2 και συντονίζει στρατηγικά σχέδια και επιχειρησιακά σχέδια κοινών διυπηρεσιακών ή διακρατικών δράσεων, εφόσον οι τελευταίες πραγματοποιούνται εντός της ελληνικής Επικράτειας ή και εκτός αυτής, στον βαθμό που υπάρχει συμφωνία του αρμόδιου κράτους ή των αρμόδιων κρατών.

γ) Αναλαμβάνει επιχειρησιακή δράση στην έρευνα, τον έλεγχο και τη δίωξη κατά του λαθρεμπορίου προϊόντων υποκειμένων σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ. με ίδιες δυνάμεις ή με τη συνεργασία άλλων διωκτικών υπηρεσιών, όταν αυτό ζητείται από τις εν λόγω υπηρεσίες ή από το ίδιο το Σ.Ε.Κ.. Αν κρίνεται αναγκαία η κοινή επιχειρησιακή δράση, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης δύναται να ορίσει επισπεύδουσα υπηρεσία που αναλαμβάνει τον συντονισμό των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών.

δ) Διαβιβάζει τις καταγγελλόμενες - διερευνώμενες ή διαπιστωθείσες υποθέσεις λαθρεμπορίας στις κατά λόγο αρμοδιότητας εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, μπορεί το ίδιο να προβαίνει σε κάθε εξέταση ή έρευνα και να ενεργεί όλες τις ανακριτικές πράξεις προς διαπίστωση των αδικημάτων λαθρεμπορίας, δασμοφοροδιαφυγής και κάθε άλλης παράβασης, δια των υπαλλήλων που έχουν τα καθήκοντα και τις εξουσίες προανακριτικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., ν. 4620/2019, Α' 96).

ε) Αναπτύσσει τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων αρχών, μέσω τακτικών συναντήσεων και συνδράμει τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες σε θέματα έρευνας, ελέγχου, δίωξης και προανάκρισης, καθώς και διάθεσης μέσω ελέγχου.

στ) Παρακολουθεί όλες τις κατασχέσεις αλκοολούχων, καπνικών και ενεργειακών προϊόντων, καθώς και καφέ, υγρών αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου, ηλεκτρικά θερμαινόμενου προϊόντος καπνού, για τις οποίες συλλέγει στοιχεία από τις εμπλεκόμενες ελεγκτικές αρχές, προβαίνει σε στατιστική ανάλυση των στοιχείων αυτών σε συνδυασμό με την ανάλυση πληροφοριών που περιέρχονται υπόψη του και των αποτελεσμάτων των κοινών δράσεων έρευνας και ελέγχου και εξάγει τις σχετικές τάσεις, μελετά και αξιοποιεί τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης για την εκπλήρωση του έργου του.

Για τον σκοπό αυτόν, δημιουργείται και λειτουργεί στο Σ.Ε.Κ. ηλεκτρονική εφαρμογή καταχώρισης κατασχέσεων προϊόντων υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ.. Οι διωκτικές αρχές καταχωρίζουν υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική εφαρμογή καταχώρισης κατασχέσεων προϊόντων υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ. του Σ.Ε.Κ. στοιχεία για τις κατασχέσεις που πραγματοποιούν στα προϊόντα αυτά. Τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης γνωστοποιούνται στην Επιτροπή της παρ. 2 και στις διωκτικές υπηρεσίες που συμμετέχουν στο Σ.Ε.Κ..

ζ) Εισηγείται διά του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., στη διοικητική δομή της οποίας εντάσσεται, προς την Επιτροπή της παρ. 2, την προώθηση νομοθετικών πρωτοβουλιών για διάθεση του απαιτούμενου προσωπικού, υλικοτεχνικών υποδομών, μέσων ελέγχου και μεταφοράς, για πρόσβαση σε πληροφορικά συστήματα και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την αποτελεσματική άσκηση του έργου του.

η) Παρέχει τεχνική συνδρομή και συμβουλευτικό έργο στους αρμόδιους φορείς κατά την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών επί θεμάτων που σχετίζονται με την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, είτε πρόκειται για εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία είτε για διεθνείς συνθήκες.

θ) Αναπτύσσει και αξιοποιεί, προς εκπλήρωση των σκοπών του, συνεργασίες με διεθνείς και εθνικούς οργανισμούς και ιδιωτικούς φορείς, με αναγνωρισμένους εκπροσώπους ενώσεων συλλόγων, επιχειρήσεων και παραγωγών της Χώρας, επιστημονικές οργανώσεις, ιδιώτες επιστήμονες και εξειδικευμένους συμβούλους.

6. Για την εξυπηρέτηση του σκοπού και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, τα μέλη του Συμβουλίου και το προσωπικό του Σ.Ε.Κ.:

α) Αποκτούν πρόσβαση σε όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά συστήματα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών για κάθε σύστημα χωριστά. Η διάταξη αυτή υπερσχύει κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης περί φορολογικού ή άλλου απορρήτου.

β) Μετέχουν σε σεμινάρια, ημερίδες, ομάδες εργασίας στο εσωτερικό και το εξωτερικό στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών με αντικείμενο την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου των προϊόντων Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ..

7. α) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. συγκροτείται το Συμβούλιο Διοίκησης του Σ.Ε.Κ., κατόπιν της επιλογής των μελών του από την Επιτροπή της παρ. 2.

β) Κάθε θέμα σχετικό με την οργάνωση, τη δομή, τη λειτουργία και τις υποδομές του Σ.Ε.Κ. καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.».

Άρθρο 6.

Μητρώο Δεξαμενών Ενεργειακών Προϊόντων

1. Στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) δημιουργείται ηλεκτρονικό μητρώο, στο οποίο καταχωρίζονται υποχρεωτικά οι δεξαμενές αποθήκευσης και διακίνησης ενεργειακών προϊόντων που αναφέρονται στον πίνακα της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α΄ 265), τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής των δασμολογικών και φορολογικών επιβαρύνσεων, καθώς και ενεργειακών προϊόντων της ίδιας παραγράφου, για τα οποία έχει καταβληθεί το σύνολο των ανωτέρω επιβαρύνσεων. Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι δεξαμενές ενεργειακών προϊόντων τελικών καταναλωτών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α΄ της παρ. 7 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α΄ 137), καθώς και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και διακίνησης καυσίμων των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας της υποπερ. Ιειε΄ της ίδιας ως άνω διάταξης.

2. Για κάθε παράβαση του παρόντος άρθρου και των κανονιστικών διατάξεων που εκδίδονται κατ΄ εξουσιοδότηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 26, επιβάλλεται στον υπόχρεο της εγγραφής στο μητρώο διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Το ύψος του προστίμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το είδος των παραβάσεων και τη βαρύτητά τους.

Άρθρο 14.

Διαχείριση και πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα εισροών εκροών

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθίσταται αποκλειστικά αρμόδια για την ανάπτυξη και διαχείριση του λογισμικού εφαρμογών των πληροφοριακών συστημάτων εισροών-εκροών και των συστημάτων εντοπισμού γεωγραφικής θέσης μεταφορικών μέσων (GPS), καθώς και για τη διαχείριση των δεδομένων αυτών. Υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα εισροών-εκροών και εντοπισμού γεωγραφικής θέσης μεταφορικών μέσων (GPS) που έχουν σχεδιαστεί ή λειτουργούν σε άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου περιέρχονται και λειτουργούν εφεξής στην Α.Α.Δ.Ε., η οποία υπεισέρχεται και σε δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβατικά κείμενα και αφορούν στα συστήματα αυτά. Πρόσβαση στα ανωτέρω πληροφοριακά συστήματα έχουν, πέραν των υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε., οι υπηρεσίες της παρ. 9α του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α΄ 137), για σκοπούς ελέγχου.

Άρθρο 26.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται ειδικότερα το πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6, οι όροι και προϋποθέσεις, οι υπόχρεοι, τα στοιχεία που καταχωρίζονται και η διαδικασία της ηλεκτρονικής απογραφής, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, η πρόσβαση των υπηρεσιών στα δεδομένα του μητρώου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, εξειδικεύονται οι παραβάσεις της παρ. 2 του άρθρου 6, η διαδικασία και τα όργανα επιβολής των κυρώσεων και προβλέπονται τα κριτήρια για τον ακριβή καθορισμό του ύψους των διοικητικών προστίμων για κάθε παράβαση, εντός των ορίων που προβλέπονται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου καθώς και η

διαδικασία είσπραξης των διοικητικών προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Στο άρθρο 178 του ν. 2960/2001 (Α΄ 265) προστίθεται η παρ. 8 ως εξής:

«8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις έκδοσης άδειας λειτουργίας των πλωτών μέσων ως μέσων αποθήκευσης, διακίνησης και εφοδιασμού, κατά περίπτωση, ενεργειακών προϊόντων καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 28.

Κύρωση του πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον Έλεγχο του Καπνού

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον Έλεγχο του Καπνού, το οποίο υπογράφηκε από την Ελλάδα στις 9 Ιουλίου 2013, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην αγγλική και σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

PROTOCOL TO ELIMINATE ILLICIT TRADE IN TOBACCO PRODUCTS

Preamble

The Parties to this Protocol,

Considering that on 21 May 2003, the Fifty-sixth World Health Assembly adopted by consensus the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which came into force on 27 February 2005;

Recognizing that the WHO Framework Convention on Tobacco Control is one of the United Nations' most rapidly ratified treaties and a fundamental tool for attaining the objectives of the World Health Organization;

Recalling the Preamble to the Constitution of the World Health Organization, which states that the enjoyment of the highest attainable standard of health

as a fundamental right of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition;

Determined also to give priority to their right to protect public health;

Deeply concerned that the illicit trade in tobacco products is contributing to the spread of the tobacco epidemic, which is a global problem with serious consequences for public health that calls for effective, appropriate and comprehensive domestic and international responses;

Recognizing further that illicit trade in tobacco products undermines price and tax measures designed to strengthen tobacco control and thereby increases the accessibility and affordability of tobacco products;

Seriously concerned by the adverse effects that the increase in accessibility and affordability of illicitly traded tobacco products has on public health and the well-being, in particular of young people, the poor and other vulnerable groups;

Seriously concerned about the disproportionate economic and social implications of illicit trade in tobacco products on developing countries and countries with economies in transition;

Aware of the need to develop scientific, technical and institutional capacity to plan and implement appropriate national, regional and international measures to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging that access to resources and relevant technologies is of great importance for enhancing the ability of Parties, particularly in developing countries and countries with economies in transition, to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging also that, although free zones are established to facilitate legal trade, they have been used to facilitate the globalization of illicit trade in tobacco products, both in relation to the illicit transit of smuggled products and in the manufacture of illicit tobacco products;

Recognizing also that illicit trade in tobacco products undermines the economies of Parties and adversely affects their stability and security;

Also aware that illicit trade in tobacco products generates financial profits that are used to fund transnational criminal activity, which interferes with government objectives;

Recognizing that the illicit trade in tobacco products undermines health objectives, imposes additional strain on health systems and causes losses of revenue to the economies of the Parties;

Mindful of Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in which Parties agree that in setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law;

Emphasizing the need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert strategies to combat illicit trade in tobacco products and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on strategies to combat illicit trade in tobacco products;

Mindful of Article 6.2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which encourages Parties to prohibit or restrict, as appropriate, sales to and/or importation by international travellers of tax and duty-free tobacco products;

Recognizing in addition that tobacco and tobacco products in international transit and transshipment find a channel for illicit trade;

Taking into account that effective action to prevent and combat illicit trade in tobacco products requires a comprehensive international approach to, and close cooperation on, all aspects of illicit trade, including, as appropriate, illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;

Recalling and emphasizing the importance of other relevant international agreements such as the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, the United Nations Convention against Corruption and the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances and the obligation that Parties to these Conventions have to apply, as appropriate, the relevant provisions of these Conventions to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment and encouraging those Parties that have not yet become Parties to these agreements to consider doing so; Recognizing the need to build enhanced cooperation between the Convention Secretariat of the WHO Framework

Convention on Tobacco Control and the United Nations Office on Drugs and Crime, the World Customs Organization

and other bodies, as appropriate;

Recalling Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, in which Parties recognize, inter alia, that the elimination of all forms of illicit trade in tobacco products, including smuggling and illicit manufacturing, is an essential component of tobacco control;

Considering that this Protocol does not seek to address issues concerning intellectual property rights; and

Convinced that supplementing the WHO Framework Convention on Tobacco Control by a comprehensive protocol will be a powerful, effective means to counter illicit trade in tobacco products and its grave consequences,

Hereby agree as follows:

PART I: INTRODUCTION

Article 1 Use of terms

1 “Brokering” means acting as an agent for others, as in negotiating contracts, purchases, or sales in return for a fee or commission.

2. “Cigarette” means a roll of cut tobacco for smoking, enclosed in cigarette paper. This excludes specific regional products such as bidis, ang hoon, or other similar products which can be wrapped in paper or leaves. For the purpose of Article 8, “cigarette” also includes fine cut “roll your own” tobacco for the purposes of making a cigarette.

3. “Confiscation”, which includes forfeiture where applicable, means the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority.

4. “Controlled delivery” means the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence.

5. “Free zone” means a part of the territory of a Party where any goods introduced are generally regarded, in so far as import duties and taxes are concerned, as being outside the Customs territory.

6. “Illicit trade” means any practice or conduct prohibited by law and which relates to production, shipment, receipt, possession, distribution, sale or purchase, including any practice or conduct intended to facilitate such activity.

7. “Licence” means permission from a competent authority following submission of the requisite application or other documentation to the competent authority.

8. (a) “Manufacturing equipment” means machinery which is designed, or adapted, to be used solely for the manufacture of tobacco products and is integral to the manufacturing process. (1)

(b) “Any part thereof” in the context of manufacturing equipment means any identifiable part which is unique to manufacturing equipment used in the manufacture of tobacco products.

9. “Party” means, unless the context indicates otherwise, a Party to this Protocol.

10. “Personal data” means any information relating to an identified or identifiable natural person.

11. “Regional economic integration organization” means an organization that is composed of several sovereign states, and to which its Member States have transferred competence over a range of matters, including the authority to make decisions binding on its Member States in respect of those matters. (2)

12. The “supply chain” covers the manufacture of tobacco products and manufacturing equipment; and import or export of tobacco products and manufacturing equipment; and may be extended, where relevant, to one or more of the following activities when so decided by a Party:

(a) retailing of tobacco products;

(b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;

(c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and

(d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.

13. “Tobacco products” means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material, which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing.

14. “Tracking and tracing” means systematic monitoring and re-creation by competent authorities or any other person acting on their behalf of the route or movement taken by items through the supply chain, as outlined in Article 8.

Article 2

Relationship between this Protocol and other agreements and legal instruments

1. The provisions of the WHO Framework Convention on Tobacco Control that apply to its protocols shall apply to this Protocol.

2. Parties that have entered into the types of agreements mentioned in Article 2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall communicate such agreements to the Meeting of the Parties through the Convention Secretariat.

3. Nothing in this Protocol shall affect the rights and obligations of any Party pursuant to any other international convention, treaty or international agreement in force for that Party that it deems to be more conducive to the achievement of the elimination of illicit trade in tobacco products.

4. Nothing in this Protocol shall affect other rights, obligations and responsibilities of Parties under international law, including the United Nations Convention against Transnational Organized Crime.

Article 3 Objective

The objective of this Protocol is to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products, in accordance with the terms of Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART II: GENERAL OBLIGATIONS

Article 4 General obligations

1. In addition to the provisions of Article 5 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, Parties shall:

(a) adopt and implement effective measures to control or regulate the supply chain of goods covered by this Protocol in order to prevent, deter, detect, investigate and prosecute illicit trade in such goods and shall cooperate with one another to this end;

(b) take any necessary measures in accordance with their national law to increase the effectiveness of their competent authorities and services, including customs and police responsible for preventing, deterring, detecting, investigating, prosecuting and eliminating all forms of illicit trade in goods covered by this Protocol;

(c) adopt effective measures for facilitating or obtaining technical assistance and financial support, capacity building and international cooperation in order to achieve the objectives of this Protocol and ensure the availability to, and secure exchange with, the competent authorities of information to be exchanged under this Protocol;

(d) cooperate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, in order to enhance the effectiveness of law enforcement action to combat the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol;

(e) cooperate and communicate, as appropriate, with relevant regional and international intergovernmental organizations in the secure⁽³⁾ exchange of information covered by this Protocol in order to promote the effective implementation of this Protocol; and

(f) within the means and resources at their disposal, cooperate to raise financial resources for the effective implementation of this Protocol through bilateral and multilateral funding mechanisms.

2. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall ensure the maximum possible transparency with respect to any interactions they may have with the tobacco industry.

Article 5 Protection of personal data

Parties shall protect personal data of individuals regardless of nationality or residence, subject to national law, taking into consideration international standards regarding the protection of personal data, when implementing this Protocol.

PART III: SUPPLY CHAIN CONTROL

Article 6

Licence, equivalent approval or control system

1. To achieve the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and with a view to eliminating illicit trade in tobacco products and manufacturing equipment, each Party shall prohibit the conduct of any of the following activities by any natural or legal person except pursuant to a licence or equivalent approval (hereafter “licence”) granted, or control system implemented, by a competent authority in accordance with national law:

(a) manufacture of tobacco products and manufacturing equipment; and

(b) import or export of tobacco products and manufacturing equipment.

2. Each Party shall endeavour to license, to the extent considered appropriate, and when the following activities are not prohibited by national law, any natural or legal person engaged in:

(a) retailing of tobacco products;

(b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;

(c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and

(d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.

3. With a view to ensuring an effective licensing system, each Party shall:

(a) establish or designate a competent authority or authorities to issue, renew, suspend, revoke and/or cancel licences, subject to the provisions of this Protocol, and in accordance with its national law, to conduct the activities specified in paragraph 1;

(b) require that each application for a licence contains all the requisite information about the applicant, which should include, where applicable:

(i) where the applicant is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and any other information to allow identification to take place;

(ii) when the applicant is a legal person, information regarding its identity, including full legal name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its directors and of any designated legal representatives, including any other information to allow identification to take place;

(iii) precise business location of the manufacturing unit(s), warehouse location and production capacity of the business run by the applicant;

(iv) details of the tobacco products and manufacturing equipment covered by the application, such as product description, name, registered trade mark if any, design, brand, model or make and serial number of the manufacturing equipment;

(v) description of where manufacturing equipment will be installed and used;

(vi) documentation or a declaration regarding any criminal records;

(vii) complete identification of the bank accounts intended to be used in the relevant transactions and other relevant payment details; and

(viii) a description of the intended use and intended market of sale of the tobacco products, with particular attention to ensuring that tobacco product production or supply is commensurate with reasonably anticipated demand;

(c) monitor and collect, where applicable, any licence fees that may be levied and consider using them in effective administration and enforcement of the licensing system or for public health or any other related activity in accordance with national law;

(d) take appropriate measures to prevent, detect and investigate any irregular or fraudulent practices in the operation of the licensing system;

(e) undertake measures such as periodic review, renewal, inspection or audit of licences where appropriate;

(f) establish, where appropriate, a time frame for expiration of licences and subsequent requisite reapplication or updating of application information;

(g) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority in advance of any change of location of their business or any significant change in information relevant to the activities as licensed;

(h) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority, for appropriate action, of any acquisition or disposal of manufacturing equipment; and

(i) ensure that the destruction of any such manufacturing equipment or any part thereof, shall take place under the supervision of the competent authority.

4. Each Party shall ensure that no licence shall be assigned and/or transferred without receipt from the proposed licensee of the appropriate information contained in paragraph 3, and without prior approval from the competent authority.

5. Five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain whether any key inputs exist that are essential to the manufacture of tobacco products, are identifiable and can be subject to an effective control mechanism. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate action.

Article 7 Due diligence

1. Each Party shall require, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment:

(a) conduct due diligence before the commencement of and during the course of, a business relationship;

(b) monitor the sales to their customers to ensure that the quantities are commensurate with the demand for such products within the intended market of sale or use; and

(c) report to the competent authorities any evidence that the customer is engaged in activities in contravention of its obligations arising from this Protocol.

2. Due diligence pursuant to paragraph 1 shall, as appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, include, inter alia, requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:

(a) establishing that the natural or legal person holds a licence in accordance with Article 6;

(b) when the customer is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and verification of his or her official identification;

(c) when the customer is a legal person, information regarding its identity, including full name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its directors and any designated legal representatives, including the representatives' names and verification of their official identification;

(d) a description of the intended use and intended market of sale of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(e) a description of the location where manufacturing equipment will be installed and used.

3. Due diligence pursuant to paragraph 1 may include requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:

(a) documentation or a declaration regarding any criminal records; and

(b) identification of the bank accounts intended to be used in transactions.

4. Each Party shall, on the basis of the information reported in paragraph 1(c), take all necessary measures to ensure compliance with the obligations arising from this Protocol, which may include the designation of a customer within the

jurisdiction of the Party to become a blocked customer as defined by national law.

Article 8 Tracking and tracing

1. For the purposes of further securing the supply chain and to assist in the investigation of illicit trade in tobacco products, the Parties agree to establish within five years of entry into force of this Protocol a global tracking and tracing regime, comprising national and/or regional tracking and tracing systems and a global information sharing focal point located at the Convention Secretariat of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and accessible to all Parties, enabling Parties to make enquiries and receive relevant information.

2. Each Party shall establish, in accordance with this Article, a tracking and tracing system, controlled by the Party for all tobacco products that are manufactured in or imported onto its territory taking into account their own national or regional specific needs and available best practice.

3. With a view to enabling effective tracking and tracing, each Party shall require that unique, secure and non-removable identification markings (hereafter called unique identification markings), such as codes or stamps, are affixed to or form part of all unit packets and packages and any outside packaging of cigarettes within a period of five years and other tobacco products within a period of ten years of entry into force of this Protocol for that Party.

4.1 Each Party shall, for purposes of paragraph 3, as part of the global tracking and tracing regime, require that the following information be available, either directly or accessible by means of a link, to assist Parties in determining the origin of tobacco products, the point of diversion where applicable, and to monitor and control the movement of tobacco products and their legal status:

(a) date and location of manufacture;

(b) manufacturing facility;

(c) machine used to manufacture tobacco products; (d) production shift or time of manufacture;

(e) the name, invoice, order number and payment records of the first customer who is not affiliated with the manufacturer;

(f) the intended market of retail sale; (g) product description;

(h) any warehousing and shipping;

(i) the identity of any known subsequent purchaser; and

(j) the intended shipment route, the shipment date, shipment destination, point of departure and consignee.

4.2 The information in subparagraphs (a), (b), (g) and where available (f), shall form part of the unique identification markings.

4.3 Where the information in subparagraph (f) is not available at the time of marking, Parties shall require the inclusion of such information in accordance with Article 15.2(a) of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

5. Each Party shall require, within the time limits specified in this Article, that the information set out in paragraph 4 is recorded, at the time of production, or at the time of first shipment by any manufacturer or at the time of import onto its territory.

6. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible by that Party by means of a link with the unique identification markings required under paragraphs 3 and 4.

7. Each Party shall ensure that the information recorded in accordance with paragraph 5, as well as the unique identification markings rendering such information accessible in accordance with paragraph 6 shall be included in a format established or authorized by the Party and its competent authorities.

8. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible to the global information sharing focal point on request, subject to paragraph 9, through a standard electronic secure interface with its national and/or regional central point. The global information sharing focal point shall compile a list of the competent authorities of Parties and make the list available to all Parties.

9. Each Party or the competent authority shall:

(a) have access to the information outlined in paragraph 4 in a timely manner by making a query to the global information sharing focal point;

(b) request such information only where it is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco products;

(c) not unreasonably withhold information;

(d) answer the information requests in relation to paragraph 4, in accordance with its national law; and

(e) protect and treat as confidential, as mutually agreed, any information that is exchanged.

10. Each Party shall require the further development and expansion of the scope of the applicable tracking and tracing system up to the point that all duties, relevant taxes, and where appropriate, other obligations have been discharged at the point of manufacture, import or release from customs or excise control.

11. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations, as mutually agreed, in sharing and developing best practices for tracking and tracing systems including:

(a) facilitation of the development, transfer and acquisition of improved tracking and tracing technology, including knowledge, skills, capacity and expertise;

(b) support for training and capacity-building programmes for Parties that express such a need; and

(c) further development of the technology to mark and scan unit packets and packages of tobacco products to make accessible the information listed in paragraph 4.

12. Obligations assigned to a Party shall not be performed by or delegated to the tobacco industry.

13. Each Party shall ensure that its competent authorities, in participating in the tracking and tracing regime, interact with the tobacco industry and those representing the interests of the tobacco industry only to the extent strictly necessary in the implementation of this Article.

14. Each Party may require the tobacco industry to bear any costs associated with that Party's obligations under this Article.

Article 9 Record-keeping

1. Each Party shall require, as appropriate, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment maintain complete and accurate records of all relevant

transactions. Such records must allow for the full accountability of materials used in the production of their tobacco products.

2. Each Party shall, as appropriate, require persons licensed in accordance with Article 6 to provide, on request, the following information to the competent authorities:

(a) general information on market volumes, trends, forecasts and other relevant information;

and

(b) the quantities of tobacco products and manufacturing equipment in the licensee's possession, custody or control kept in stock, in tax and customs warehouses under the regime of transit or transshipment or duty suspension as of the date of the request.

3. With respect to tobacco products and manufacturing equipment sold or manufactured on the territory of the Party for export, or subject to duty-suspended movement in transit or transshipment on the territory of the Party, each Party shall, as appropriate, require that persons licensed in accordance with Article 6, provide, on request, to the competent authorities in the country of departure (electronically, where the infrastructure exists) at the time of departure from their control with the following information:

(a) the date of shipment from the last point of physical control of the products;

(b) the details concerning the products shipped (including brand, amount, warehouse);

(c) the intended shipping routes and destination;

(d) the identity of the natural or legal person(s) to whom the products are being shipped; (e) the mode of transportation, including the identity of the transporter;

(f) the expected date of arrival of the shipment at the intended shipping destination; and

(g) intended market of retail sale or use.

4. If feasible, each Party shall require that retailers and tobacco growers, except for traditional growers working on a non-commercial basis, maintain

complete and accurate records of all relevant transactions in which they engage, in accordance with its national law.

5. For the purposes of implementing paragraph 1, each Party shall adopt effective legislative, executive, administrative or other measures to require that all records are:

(a) maintained for a period of at least four years;

(b) made available to the competent authorities; and

(c) maintained in a format, as required by the competent authorities.

6. Each Party shall, as appropriate and subject to national law, establish a system for sharing details contained in all records kept in accordance with this Article with other Parties.

7. Parties shall endeavour to cooperate, with each other and with competent international organizations, in progressively sharing and developing improved systems for record-keeping.

Article 10

Security and preventive measures

1. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that all natural and legal persons subject to Article 6 take the necessary measures to prevent the diversion of tobacco products into illicit trade channels, including, inter alia:

(a) reporting to the competent authorities:

(i) the cross-border transfer of cash in amounts stipulated in national law or of crossborder payments in kind; and

(ii) all “suspicious transactions”; and

(b) supplying tobacco products or manufacturing equipment only in amounts commensurate with the demand for such products within the intended market of retail sale or use.

2. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that

payments for transactions carried out by natural or legal persons subject to Article 6 be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.

3. A Party may require that payments carried out by natural or legal persons subject to Article 6 for materials used for the manufacture of tobacco products in its jurisdiction be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.

4. Each Party shall ensure that any contravention of the requirements of this Article is subject to appropriate criminal, civil or administrative procedures and effective, proportionate and dissuasive sanctions including, as appropriate, suspension or cancellation of a licence.

Article 11

Sale by Internet, telecommunication or any other evolving technology

1. Each Party shall require that all legal and natural persons engaged in any transaction with regard to tobacco products through Internet-, telecommunication or any other evolving technology-based modes of sale comply with all relevant obligations covered by this Protocol.

2. Each Party shall consider banning retail sales of tobacco product through Internet-, telecommunication or any other evolving technology-based modes of sale.

Article 12

Free zones and international transit

1. Each Party shall, within three years of the entry into force of this Protocol for that Party, implement effective controls on all manufacturing of, and transactions in, tobacco and tobacco products, in free zones, by use of all relevant measures as provided in this Protocol.

2. In addition, the intermingling of tobacco products with non-tobacco products in a single container or any other such similar transportation unit at the time of removal from free zones shall be prohibited.

3. Each Party shall, in accordance with national law, adopt and apply control and verification measures to the international transit or transshipment, within its territory, of tobacco products and manufacturing equipment in conformity with the provisions of this Protocol in order to prevent illicit trade in such products.

Article 13 Duty free sales

1. Each Party shall implement effective measures to subject any duty free sales to all relevant provisions of this Protocol, taking into consideration Article 6 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

2. No later than five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain the extent of illicit trade in tobacco products related to duty free sales of such products. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate further action.

PART IV: OFFENCES

Article 14

Unlawful conduct including criminal offences

1. Each Party shall adopt, subject to the basic principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish all of the following conduct as unlawful under its domestic law:

(a) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol;

(b) (i) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment without the payment of applicable duties, taxes and other levies or without bearing applicable fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;

(ii) any other acts of smuggling or attempted smuggling of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment not covered by paragraph (b)(i);

(c) (i) any other form of illicit manufacture of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, or tobacco packaging bearing false fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;

(ii) wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting of illicitly manufactured tobacco, illicit tobacco products, products bearing false fiscal stamps and/or other required markings or labels, or illicit manufacturing equipment;

(d) mixing of tobacco products with non-tobacco products during progression through the supply chain, for the purpose of concealing or disguising tobacco products;

(e) intermingling of tobacco products with non-tobacco products in contravention of Article 12.2 of this Protocol;

(f) using Internet-, telecommunication or any other evolving technology-based modes of sale of tobacco products in contravention of this Protocol;

(g) obtaining, by a person licensed in accordance with Article 6, tobacco, tobacco products or manufacturing equipment from a person who should be, but is not, licensed in accordance with Article 6;

(h) obstructing any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(i) (i) making any material statement that is false, misleading or incomplete, or failing to provide any required information to any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment and when not contrary to the right against self-incrimination;

(ii) mis-declaring on official forms the description, quantity or value of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment or any other information specified in the protocol to:

(a) evade the payment of applicable duties, taxes and other levies, or

(b) prejudice any control measures for the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(iii) failing to create or maintain records covered by this Protocol or maintaining false records; and

(j) laundering of proceeds of unlawful conduct established as a criminal offence under paragraph 2.

2. Each Party shall, subject to the basic principles of its domestic law, determine which of the unlawful conduct set out in paragraph 1 or any other conduct related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol shall be criminal offences and adopt legislative and other measures as may be necessary to give effect to such determination.

3. Each Party shall notify the Secretariat of this Protocol which of the unlawful conduct set out in paragraphs 1 and 2 that the Party has determined to be a criminal offence in accordance with paragraph 2, and shall furnish to the Secretariat copies of its laws, or a description thereof, that give effect to paragraph 2, and of any subsequent changes to such laws.

4. In order to enhance international cooperation in combatting the criminal offences related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment, Parties are encouraged to review their national laws regarding money laundering, mutual legal assistance and extradition, having regard to relevant international conventions to which they are Parties, to ensure that they are effective in the enforcement of the provisions of this Protocol.

Article 15 Liability of legal persons

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.

2. Subject to the legal principles of each Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

3. Such liability shall be without prejudice to the liability of the natural persons who have engaged in the unlawful conduct or committed the criminal offences established in accordance with national laws and regulations and Article 14 of this Protocol.

Article 16 Prosecutions and sanctions

- 1.** Each Party shall adopt such measures as may be necessary, in accordance with national law, to ensure that natural and legal persons held liable for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 are subjected to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.
- 2.** Each Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for the unlawful conduct, including criminal offences established in accordance with Article 14, are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of such unlawful conduct including criminal offences, and with due regard to the need to deter the commission of such unlawful conduct including offences.
- 3.** Nothing contained in this Protocol shall affect the principle that the description of the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with this Protocol and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a Party and that such unlawful conduct including criminal offences shall be prosecuted and sanctioned in accordance with that law.

Article 17 Seizure payments

Parties should, in accordance with their domestic law, consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to authorize competent authorities to levy an amount proportionate to lost taxes and duties from the producer, manufacturer, distributor, importer or exporter of seized tobacco, tobacco products and/or manufacturing equipment.

Article 18 Disposal or destruction

All confiscated tobacco, tobacco products and manufacturing equipment shall be destroyed, using environmentally friendly methods to the greatest extent possible, or disposed of in accordance with national law.

Article 19

Special investigative techniques

- 1.** If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its

domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems it appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities on its territory for the purpose of effectively combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.

2. For the purpose of investigating the criminal offences established in accordance with Article 14, Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using the techniques referred to in paragraph 1 in the context of cooperation at the international level.

3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the Parties concerned.

4. Parties recognize the importance of, and need for, international cooperation and assistance in this area and shall cooperate, with each other and with international organizations, in developing capacity to achieve the goals of this Article.

PART V: INTERNATIONAL COOPERATION

Article 20

General information sharing

1. Parties shall, for the purpose of achieving the objectives of this Protocol, report, as part of the WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument relevant information, subject to domestic law, and where appropriate, *inter alia*, on matters such as:

(a) in aggregate form, details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, quantity, value of seizures, product descriptions, dates and places of manufacture; and taxes evaded;

(b) import, export, transit, tax-paid and duty-free sales and quantity or value of production of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(c) trends, concealment methods and *modi operandi* used in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(d) any other relevant information, as agreed by the Parties.

2. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations to build the capacity of Parties to collect and exchange information.

3. Parties shall deem the said information to be confidential and for the use of Parties only, unless otherwise stated by the transmitting Party.

Article 21 Enforcement information sharing

1. Parties shall, subject to domestic law or any applicable international treaties, where appropriate, exchange, on their own initiative or on the request of a Party that provides due justification that such information is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, the following information:

(a) records of licensing for the natural and legal persons concerned;

(b) information for identification, monitoring and prosecution of natural or legal persons involved in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(c) records of investigations and prosecutions;

(d) records of payment for import, export or duty-free sales of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(e) details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including case reference information where appropriate, quantity, value of seizure, product description, entities involved, date and place of manufacture) and modi operandi (including means of transport, concealment, routing and detection).

2. Information received from Parties under this Article shall be used exclusively to meet the objectives of this Protocol. Parties may specify that such information may not be passed on without the agreement of the Party which provided the information.

Article 22

Information sharing: confidentiality and protection of information

- 1.** Each Party shall designate the competent national authorities to which data referred to in Articles 20, 21 and 24 are supplied and notify Parties of such designation through the Convention Secretariat.
- 2.** The exchange of information under this Protocol shall be subject to domestic law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is exchanged.

Article 23

Assistance and cooperation: training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters

1. Parties shall cooperate, with each other and/or through competent international and regional organizations in providing training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters, in order to achieve the objectives of this Protocol, as mutually agreed. Such assistance may include the transfer of expertise or appropriate technology in the areas of information gathering, law enforcement, tracking and tracing, information

management, protection of personal data, interdiction, electronic surveillance, forensic analysis, mutual legal assistance and extradition.

2. Parties may, as appropriate, enter into bilateral, multilateral or any other agreements or arrangements in order to promote training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters taking into account the needs of developing-country Parties and Parties with economies in transition.

3. Parties shall cooperate, as appropriate, to develop and research the possibilities of identifying the exact geographical origin of seized tobacco and tobacco products.

Article 24

Assistance and cooperation: investigation and prosecution of offences

1. Parties shall, in accordance with their domestic law, take all necessary measures, where appropriate, to strengthen cooperation by multilateral, regional or bilateral arrangements for the prevention, detection, investigation, prosecution and punishment of natural or legal persons engaged in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.

2. Each Party shall ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including, where permitted under domestic law, judicial authorities) cooperate and exchange relevant information at national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law.

Article 25 Protection of sovereignty

1. Parties shall carry out their obligations under this Protocol in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

2. Nothing in this Protocol entitles a Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

Article 26 Jurisdiction

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when:

(a) the offence is committed in the territory of that Party;

or

(b) the offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that Party or an aircraft that is registered under the laws of that Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to Article 25, a Party may also establish its jurisdiction over any such criminal offence when:

(a) the offence is committed against that Party;

(b) the offence is committed by a national of that Party or a stateless person who has his or her habitual residence on its territory; or

(c) the offence is one of those established in accordance with Article 14 and is committed outside its territory with a view to the commission of an offence established in accordance with Article 14 within its territory.

3. For the purposes of Article 30, each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Each Party may also adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite him or her.

5. If a Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 has been notified, or has otherwise learnt, that one or more other Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Protocol does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a Party in accordance with its domestic law.

Article 27

Law enforcement cooperation

1. Each Party shall adopt, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, effective measures to:

(a) enhance and, where necessary, establish channels of communication between the competent authorities, agencies and services in order to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of the criminal offences established in accordance with Article 14;

(b) ensure effective cooperation among the competent authorities, agencies, customs, police and other law enforcement agencies;

(c) cooperate with other Parties in conducting enquiries in specific cases with respect to criminal offences established in accordance with Article 14 concerning:

(i) the identity, whereabouts and activities of persons suspected of involvement in such offences or the location of other persons concerned;

(ii) the movement of proceeds of crime or property derived from the commission of such offences; and

(iii) the movement of property, equipment or other instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;

(d) provide, when appropriate, necessary items or quantities of substances for analytical or investigative purposes;

(e) facilitate effective coordination among its competent authorities, agencies and services and promote the exchange of personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the Parties concerned, the posting of liaison officers;

(f) exchange relevant information with other Parties on specific means and methods used by natural or legal persons in committing such offences, including, where applicable, routes and conveyances and the use of false identities, altered or false documents or other means of concealing their activities; and

(g) exchange relevant information and coordinate administrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the criminal offences established in accordance with Article 14.

2. With a view to giving effect to this Protocol, Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them accordingly. In the absence of such agreements or arrangements between the Parties concerned, the Parties may consider this Protocol as the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Protocol. Whenever appropriate, Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to transnational illicit trade of tobacco products committed through the use of modern technology.

Article 28

Mutual administrative assistance

Consistent with their respective domestic legal and administrative systems, Parties shall provide each other, either on request or on their own initiative, with information to ensure proper application of customs and other relevant law in the prevention, detection, investigation, prosecution and combating of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment. The Parties shall deem the said information to be confidential and for restricted use, unless otherwise stated by the transmitting Party. Such information may include:

(a) new customs and other enforcement techniques of demonstrated effectiveness;

(b) new trends, means or methods of engaging in illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;

(c) goods known to be the subject of illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment as well as details of description, packaging, transport and storage and methods used in respect of those goods;

(d) natural or legal persons known to have committed or to be a party to an offence established in accordance with Article 14; and

(e) any other data that would assist designated agencies in risk assessment for control and other enforcement purposes.

Article 29 Mutual legal assistance

1. Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.

2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which legal persons may be held liable in accordance with Article 15 of this Protocol in the requesting Party.

3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this Article may be requested for any of the following purposes:

(a) taking evidence or statements from persons;

(b) effecting service of judicial documents;

- (c) executing searches and seizures, and freezing;
- (d) examining objects and sites;
- (e) providing information, evidentiary items and expert evaluations;
- (f) providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;
- (g) identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;
- (h) facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting Party;
and
- (i) any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested Party.

4. This Article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, which governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance.

5. Paragraphs 6 to 24 shall, on the basis of reciprocity, apply to requests made pursuant to this Article if the Parties in question are not bound by a treaty or intergovernmental agreement of mutual legal assistance. If the Parties are bound by such a treaty or intergovernmental agreement, the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental agreement shall apply unless the Parties agree to apply paragraphs 6 to 24 in lieu thereof. Parties are strongly encouraged to apply these paragraphs if they facilitate cooperation.

6. Parties shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to their respective competent authorities for execution. When a Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. Each Party shall notify the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol of the central authority designated for this purpose. Transmission of requests for mutual

legal assistance and any communication related thereto shall be effected between the central authorities designated by the Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a Party to require that such requests and communications be addressed to it through the diplomatic channel and, in urgent circumstances, where the Parties agree, through appropriate international organizations, if possible.

7. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested Party under conditions allowing the Party to establish authenticity. The language or languages acceptable to each Party shall be notified to the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol. In urgent circumstances, and where agreed by the Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.

8. A request for mutual legal assistance shall contain:

(a) the identity of the authority making the request;

(b) the subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates, and the name and the functions of the authority conducting such investigation, prosecution or judicial proceeding;

(c) a summary of the relevant facts, except in respect of requests for the purpose of service of judicial documents;

(d) a description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting Party wishes to be followed;

(e) where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;

(f) the purpose for which the evidence, information or action is sought; and

(g) the provisions of the domestic law relevant to the criminal offence and the punishment therefore.

9. The requested Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

10. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

11. The requesting Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting Party shall notify the requested Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting Party shall inform the requested Party of the disclosure without delay.

12. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

13. Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law, when an individual is in the territory of a Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another Party, the first Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting Party. Parties may agree that the hearing shall be conducted by a judicial authority of the requesting Party and attended by a judicial authority of the requested Party.

14. Mutual legal assistance may be refused:

(a) if the request is not made in conformity with this Article;

(b) if the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, ordre public or other essential interests;

(c) if the authorities of the requested Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;

(d) where the request involves a crime where the maximum penalty in the requested Party is less than two years of imprisonment or other forms of deprivation of liberty or, if, in the judgment of the requested Party, the provision of the assistance would impose a burden on its resources that is disproportionate to the seriousness of the crime; or

(e) if it would be contrary to the legal system of the requested Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

15. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

16. A Party shall not decline to render mutual legal assistance under this Article on the ground of bank secrecy.

17. Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

18. Parties may decline to render mutual legal assistance pursuant to this Article on the ground of absence of dual criminality. However, the requested Party may, when it deems appropriate, provide assistance, to the extent it decides at its discretion, irrespective of whether the conduct would constitute an offence under the domestic law of the requested Party.

19. The requested Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requested Party shall respond to reasonable requests by the requesting Party regarding progress in its handling of the request. The requesting Party shall promptly inform the requested Party when the assistance sought is no longer required.

20. Mutual legal assistance may be postponed by the requested Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.

21. Before refusing a request pursuant to paragraph 14 or postponing its execution pursuant to paragraph 20, the requested Party shall consult with the requesting Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.

22. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested Party, unless otherwise agreed by the Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request,

the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.

23. In the event of a request, the requested Party:

(a) shall provide to the requesting Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public; and

(b) may, at its discretion, provide to the requesting Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

24. Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to, or enhance the provisions of this Article.

Article 30 Extradition

1. This Article shall apply to the criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol when:

(a) the person who is the subject of the request for extradition is located in the territory of the requested Party;

(b) the criminal offence for which extradition is sought is punishable under the domestic law of both the requesting Party and the requested Party; and

(c) the offence is punishable by a maximum period of imprisonment or other forms of deprivation of liberty of at least four years or by a more severe penalty or such lesser period as agreed by the Parties concerned pursuant to bilateral and multilateral treaties or other international agreements.

2. Each of the criminal offences to which this Article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

3. If a Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no

extradition treaty, it may consider this Protocol as the legal basis for extradition in respect of any criminal offence to which this Article applies.

4. Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the criminal offences to which this Article applies as extraditable offences between themselves.

5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including, inter alia, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested Party may refuse extradition.

6. Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any criminal offences to which this Article applies.

7. A Party in whose territory an alleged offender is present, if it does not extradite such person in respect of a criminal offence to which this Article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a similar nature under the domestic law of that Party. The Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

8. Whenever a Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought and that Party and the Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 7.

9. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested Party, the requested Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence that has been imposed under the domestic law of the requesting Party or the remainder thereof.

10. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the criminal offences to which this Article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the Party in the territory of which that person is present.

11. Nothing in this Protocol shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin or political opinions or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

12. Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

13. Before refusing extradition, the requested Party shall, where appropriate, consult with the requesting Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

14. Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition. Where Parties are bound by an existing treaty or intergovernmental arrangement the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental arrangement shall apply unless the Parties agree to apply paragraph 1 to 13 in lieu thereof.

Article 31

Measures to ensure extradition

1. Subject to its domestic law and its extradition treaties, the requested Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.

2. Measures taken in accordance with paragraph 1 shall be notified, in conformity with national law, as appropriate and without delay, to the requesting Party.

3. Any person regarding whom the measures in accordance with paragraph 1 are being taken, shall be entitled to:

- (a) communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides; and
- (b) be visited by a representative of that State.

PART VI: REPORTING

Article 32

Reporting and exchange of information

- 1.** Each Party shall submit to the Meeting of the Parties, through the Convention Secretariat, periodic reports on its implementation of this Protocol.
- 2.** The format and content of such reports shall be determined by the Meeting of the Parties. These reports shall form part of the regular WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument.
- 3.** The content of the periodic reports referred to in paragraph 1, shall be determined having regard, inter alia, to the following:

(a) information on legislative, executive, administrative or other measures taken to implement this Protocol;

(b) information, as appropriate, on any constraints or barriers encountered in the implementation of this Protocol and on the measures taken to overcome those barriers;

(c) information, as appropriate, on financial and technical assistance provided, received, or requested for activities related to the elimination of illicit trade in tobacco products; and

(d) the information specified in Article 20.

In those cases when relevant data are already being collected as part of the Conference of the

Parties reporting mechanism, the Meeting of the Parties shall not duplicate these efforts.

- 4.** The Meeting of the Parties, pursuant to Articles 33 and 36, shall consider arrangements to assist developingcountry Parties and Parties with economies in transition, at their request, in meeting their obligations under this Article.

5. The reporting of information under those Articles shall be subject to national law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is reported or exchanged.

PART VII: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS AND FINANCIAL RESOURCES

Article 33 Meeting of the Parties

1. A Meeting of the Parties is hereby established. The first session of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat immediately before or immediately after the next regular session of the Conference of the Parties following the entry into force of this Protocol.

2. Thereafter, regular sessions of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat, immediately before or immediately after regular sessions of the Conference of the Parties.

3. Extraordinary sessions of the Meeting of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Convention Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

4. The Rules of Procedure and the Financial Rules of the Conference of the Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall apply, mutatis mutandis, to the Meeting of the Parties unless the Meeting of the Parties decides otherwise.

5. The Meeting of the Parties shall keep under regular review the implementation of the Protocol and take the decisions necessary to promote its effective implementation.

6. The Meeting of the Parties shall decide on the scale and mechanism of the voluntary assessed contributions from the Parties to the Protocol for the operation of this Protocol as well as other possible resources for its implementation.

7. At each ordinary session, the Meeting of the Parties shall by consensus adopt a budget and workplan for the financial period until the next ordinary session, which shall be distinct from the WHO Framework Convention on Tobacco Control budget and workplan.

Article 34 Secretariat

1. The Convention Secretariat shall be the Secretariat of this Protocol.

2. The functions of the Convention Secretariat with regard to its role as the secretariat of this Protocol shall be to:

(a) make arrangements for sessions of the Meeting of the Parties and any subsidiary bodies as well as working groups and other bodies established by the Meeting of the Parties and provide them with services as required;

(b) receive, analyse, transmit and provide feedback to Parties concerned as needed and to the Meeting of the Parties on reports received by it pursuant to this Protocol and facilitate the exchange of information among Parties;

(c) provide support to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the compilation, communication, and exchange of information required in accordance with the provisions of this Protocol, and assistance in the identification of available resources to facilitate implementation of the obligations under this Protocol;

(d) prepare reports on its activities under this Protocol under the guidance of and for submission to the Meeting of the Parties;

(e) ensure, under the guidance of the Meeting of the Parties, the necessary coordination with the competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies;

(f) enter, under the guidance of the Meeting of the Parties, into such administrative or contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions as secretariat to this Protocol;

(g) receive and review applications by intergovernmental and nongovernmental organizations wishing to be accredited as observers to the Meeting of the Parties, while ensuring that they are not affiliated with the tobacco industry, and present the reviewed applications to the Meeting of the Parties for its consideration; and

(h) perform other secretariat functions specified by this Protocol and such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties.

Article 35

Relations between the Meeting of the Parties and intergovernmental organizations

In order to provide technical and financial cooperation for achieving the objective of this Protocol, the Meetings of the Parties may request the cooperation of competent international and regional intergovernmental organizations, including financial and development institutions.

Article 36 Financial resources

- 1.** Parties recognize the important role that financial resources play in achieving the objective of this Protocol, and acknowledge the importance of Article 26 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in achieving the objectives of the Convention.
- 2.** Each Party shall provide financial support in respect of its national activities intended to achieve the objective of this Protocol, in accordance with its national plans, priorities and programmes.
- 3.** Parties shall promote, as appropriate, the utilization of bilateral, regional, subregional and other multilateral channels to provide funding for strengthening the capacity of developing-country Parties and Parties with economies in transition in order to meet the objectives of this Protocol.
- 4.** Without prejudice to Article 18, Parties are encouraged, subject to national laws and policies and where appropriate, to use any confiscated proceeds of crime deriving from the illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment to achieve the objectives set out in this Protocol.
- 5.** Parties represented in relevant regional and international intergovernmental organizations and financial and development institutions shall encourage these entities to provide financial assistance for developing-country Parties and for Parties with economies in transition to assist them in meeting their obligations under this Protocol, without limiting the rights of participation within these organizations.
- 6.** Parties agree that:
  - (a) to assist Parties in meeting their obligations under this Protocol, all relevant potential and existing resources available for activities related to the objective of this Protocol should be mobilized and utilized for the benefit of all Parties, especially developing-country Parties and Parties with economies in transition; and
  - (b) the Convention Secretariat shall advise developingcountry Parties and Parties with economies in transition, upon request, on available sources of funding to facilitate implementation of their obligations under this Protocol.

7. Parties may require the tobacco industry to bear any costs associated with a Party's obligations to achieve the objectives of this Protocol, in compliance with Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

8. Parties shall endeavour, subject to their domestic law, to achieve self-financing of the implementation of the Protocol including through the levying of taxes and other forms of charges on tobacco products.

PART VIII: SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 37 Settlement of disputes

The settlement of disputes between Parties concerning the interpretation or application of this Protocol is governed by Article 27 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART IX: DEVELOPMENT OF THE PROTOCOL

Article 38 Amendments to this Protocol

- 1.** Any Party may propose amendments to this Protocol.
- 2.** Amendments to this Protocol shall be considered and adopted by the Meeting of the Parties. The text of any proposed amendment to this Protocol shall be communicated to the Parties by the Convention Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption. The Convention Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories of this Protocol and, for information, to the Depositary.
- 3.** The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus on any proposed amendment to this Protocol. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For purposes of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote. Any adopted amendment shall be communicated by the Convention Secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for acceptance.
- 4.** Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for those Parties having accepted it on the 90th day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least two thirds of the Parties.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the 90th day after the date on which that Party deposits with the Depository its instrument of acceptance of the said amendment.

Article 39

Adoption and amendment of annexes to this Protocol

- 1.** Any Party may make proposals for an annex to this Protocol and may propose amendments to annexes to this Protocol.
- 2.** Annexes shall be restricted to lists, forms and any other descriptive material relating to procedural, scientific, technical or administrative matters.
- 3.** Annexes to this Protocol and amendments thereto shall be proposed, adopted and enter into force in accordance with the procedure set forth in Article 38.

PART X: FINAL PROVISIONS

Article 40 Reservations

No reservations may be made to this Protocol.

Article 41 Withdrawal

- 1.** At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depository.
- 2.** Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depository of the notification of withdrawal or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.
- 3.** Any Party that withdraws from the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall also be considered as having withdrawn from this Protocol, with effect as of the date of its withdrawal from the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

Article 42 Right to vote

- 1.** Each Party to this Protocol shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.
- 2.** Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to

the number of their Member States that are Parties to the Protocol. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its Member States exercises its right, and vice versa.

Article 43 Signature

The Protocol shall be open for signature by all Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control at World Health Organization Headquarters in Geneva from 10 to 11 January 2013, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 9 January 2014.

Article 44

Ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and to formal confirmation or accession by regional economic integration organizations that are Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control. It shall be open for accession from the day after the date on which the Protocol is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party without any of its Member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. In the case of organizations one or more of whose Member States is a Party, the organization and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the Member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

3. Regional economic integration organizations shall, in their instruments relating to formal confirmation or in their instruments of accession, declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification to the extent of their competence.

Article 45 Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the 90th day following the date of deposit of the 40th instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession with the Depositary.

2. For each Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control that ratifies, accepts, approves or formally confirms this Protocol or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 for entry into force have been fulfilled, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval, accession or formal confirmation.

3. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States Members of that organization.

Article 46 Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Protocol.

Article 47 Authentic texts

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the SecretaryGeneral of the United Nations.

(1) Parties may include reference to the Harmonized Commodity Description and Coding System of the World Customs Organization for this purpose, wherever applicable.

(2) Where appropriate, national or domestic will refer equally to regional economic integration organizations.

(3) A secure exchange of information between two parties is resistant to interception and tampering (falsification). In other words, the information exchanged between the two parties cannot be read or modified by a third party.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, στις 21 Μαΐου 2003, η Πεντηκοστή Έκτη Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας εξέδωσε ομόφωνα τη σύμβαση-πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, η οποία άρχισε να ισχύει στις 27 Φεβρουαρίου 2005,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η σύμβαση-πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού συγκαταλέγεται στις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών που επικυρώθηκαν με τη μεγαλύτερη ταχύτητα και αποτελεί βασικό μέσο για την επίτευξη των στόχων της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι, το προοίμιο του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας αναφέρει ότι η απόλαυση των υψηλότερων δυνατών προτύπων υγείας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα του κάθε ανθρώπου χωρίς διάκριση λόγω φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων, οικονομικής ή κοινωνικής κατάστασης,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να δώσουν προτεραιότητα στο δικαίωμά τους για την προστασία της δημόσιας υγείας,

ΑΝΗΣΥΧΩΝΤΑΣ ΕΝΤΟΝΑ, διότι το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού συμβάλλει στην εξάπλωση της επιδημίας του καπνού, που αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα με σοβαρές συνέπειες για τη δημόσια υγεία και το οποίο απαιτεί την αποτελεσματική, σωστή και συνολική εσωτερική και διεθνή αντιμετώπιση,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ, ότι, το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού υπονομεύει τα τιμολογιακά και φορολογικά μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ελέγχου του καπνού και, ως εκ τούτου, αυξάνει τη δυνατότητα πρόσβασης στα προϊόντα καπνού και την οικονομική προσιτότητά τους,

ΑΝΗΣΥΧΩΝΤΑΣ ΣΟΒΑΡΑ για τις δυσμενείς επιπτώσεις από την αύξηση της προσβασιμότητας και οικονομικής προσιτότητας των παρανόμως διακινούμενων προϊόντων καπνού στη δημόσια υγεία και την ευεξία, ιδίως των νέων, των πτωχών και άλλων ευάλωτων ομάδων,

ΑΝΗΣΥΧΩΝΤΑΣ ΣΟΒΑΡΑ για τις δυσανάλογα μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με οικονομία σε μεταβατικό στάδιο,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι, είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί η επιστημονική, τεχνική και θεσμική ικανότητα για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των κατάλληλων εθνικών, περιφερειακών και διεθνών μέτρων για την εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι, η πρόσβαση σε πόρους και συναφείς τεχνολογίες έχει μεγάλη σημασία για την αναβάθμιση της ικανότητας των μερών, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες και σε χώρες με οικονομία σε μεταβατικό στάδιο, να εξαλείψουν όλες τις μορφές παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ, ότι, μολονότι έχουν αναπτυχθεί ελεύθερες ζώνες για τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου, αυτές χρησιμοποιούνται για να διευκολυνθεί η παγκοσμιοποίηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, όσον αφορά τόσο την παράνομη διαμετακόμιση προϊόντων λαθρεμπορίου, όσο και την κατασκευή παράνομων προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ, ότι, το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού υπονομεύει τις οικονομίες των μερών και επηρεάζει δυσμενώς τη σταθερότητα και ασφάλειά τους,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι, το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού αποφέρει οικονομικά κέρδη που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση διεθνικών εγκληματικών δραστηριοτήτων, πράγμα που παρεμποδίζει κυβερνητικούς στόχους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού υπονομεύει τους στόχους για την υγεία, επιβάλλει πρόσθετα βάρη στα συστήματα υγείας και προκαλεί απώλεια εσόδων για τις οικονομίες των μερών,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 5, παρ. 3 της σύμβασης πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, με το οποίο τα μέρη συμφωνούν ότι, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών τους για τη δημόσια υγεία σε σχέση με τον έλεγχο του καπνού, τα μέρη λαμβάνουν μέτρα για την προστασία αυτών των πολιτικών από εμπορικά και άλλα συμφέροντα της καπνοβιομηχανίας, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο,

ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΜΦΑΣΗ στην ανάγκη ότι πρέπει να υπάρχει εγρήγορση όσον αφορά κάθε προσπάθεια της καπνοβιομηχανίας να υπονομεύσει ή να καταστρατηγήσει τις στρατηγικές για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού και την ανάγκη να ενημερώνονται για τις δραστηριότητες της καπνοβιομηχανίας που έχουν αρνητικό αντίκτυπο στις στρατηγικές για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 6 παρ. 2 της σύμβασης πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, που ενθαρρύνει τα μέρη να απαγορεύουν ή να περιορίζουν,

κατά περίπτωση, τις πωλήσεις και/ή την εισαγωγή από διεθνείς ταξιδιώτες αφορολόγητων και αδασμολόγητων προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ επιπλέον, ότι, ο καπνός και τα προϊόντα καπνού κατά τη διεθνή διαμετακόμιση και μεταφόρτωση αποκτούν δίοδο παράνομου εμπορίου,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η αποτελεσματική δράση για την πρόληψη και καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου των προϊόντων καπνού απαιτεί μια συνολική διεθνή προσέγγιση και στενή συνεργασία για όλες τις πτυχές του παράνομου εμπορίου, που περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΜΦΑΣΗ στη ση-

μασία άλλων συναφών διεθνών συμφωνιών, όπως της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών, και την υποχρέωση των μερών αυτών των συμβάσεων να εφαρμόζουν, κατά περίπτωση, τις διατάξεις αυτών των συμβάσεων σχετικά με το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής και ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΝΤΑΣ τα μέρη που δεν έχουν καταστεί ακόμη μέρη σε αυτές τις συμφωνίες να εξετάσουν το ενδεχόμενο να το πράξουν,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη οικοδόμησης αυξημένης συνεργασίας μεταξύ της Γραμματείας της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού και του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τον έλεγχο των ναρκωτικών και την πρόληψη του εγκλήματος, του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων και άλλων φορέων, κατά περίπτωση,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το άρθρο 15 της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, με το οποίο τα μέρη αναγνωρίζουν, μεταξύ άλλων, ότι η εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, συμπεριλαμβανομένων του λαθρεμπορίου και της παράνομης κατασκευής, αποτελεί βασικό συστατικό του ελέγχου του καπνού,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι σκοπός του παρόντος πρωτοκόλλου δεν είναι να διευθετήσει θέματα σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι η συμπλήρωση της σύμβασης-πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού με ένα περιεκτικό πρωτόκολλο θα αποτελέσει ισχυρό και αποτελεσματικό μέσο για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού και των σοβαρών συνεπειών του,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Άρθρο 1

Χρήση όρων

- 1.** «Μεσιτεία»: η δραστηριότητα διαμεσολάβησης για λογαριασμό άλλων, όπως η διαπραγμάτευση συμβάσεων, οι αγορές ή οι πωλήσεις έναντι αμοιβής ή προμήθειας.
- 2.** «Τσιγάρο»: κύλινδρος κομμένου καπνού για κάπνισμα, τυλιγμένου σε τσιγαρόχαρτο. Εξαιρούνται ειδικά περιφερειακά προϊόντα όπως τα bidis και hoop ή άλλα ομοειδή προϊόντα που μπορούν να τυλιχτούν σε χαρτί ή σε φύλλα. Για τους σκοπούς του άρθρου 8, ο όρος «τσιγάρο» περιλαμβάνει επίσης λεπτοκομμένο καπνό για την κατασκευή στριφτών τσιγάρων για ατομική χρήση.
- 3.** «Κατάσχεση», η οποία περιλαμβάνει την έκπτωση δικαιώματος: κατά περίπτωση, η μόνιμη αποστέρηση περιουσιακών στοιχείων μέσω διαταγής δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής.
- 4.** «Ελεγχόμενη παράδοση»: η τεχνική που επιτρέπει την έξοδο ή τη διέλευση παράνομων ή ύποπτων αποστολών από το έδαφος ενός ή περισσότερων κρατών ή την είσοδο σε αυτό, σε γνώση και υπό την επίβλεψη των αρμόδιων αρχών τους, με σκοπό τη διερεύνηση μιας αξιόποινης πράξης και τον εντοπισμό των προσώπων που εμπλέκονται στη διάπραξη της.
- 5.** «Ελεύθερη ζώνη»: τμήμα του εδάφους ενός μέρους στο οποίο κάθε εισερχόμενο εμπόρευμα θεωρείται γενικά, ως προς τους εισαγωγικούς δασμούς και τους φόρους, ότι βρίσκεται εκτός του τελωνειακού εδάφους.
- 6.** «Παράνομο εμπόριο»: κάθε πρακτική ή συμπεριφορά που απαγορεύεται από τον νόμο και συνδέεται με την παραγωγή, αποστολή, παραλαβή, κατοχή, διανομή, πώληση ή αγορά, συμπεριλαμβανομένης κάθε πρακτικής ή συμπεριφοράς που αποσκοπεί στη διευκόλυνση μιας τέτοιας δραστηριότητας.

7. «Άδεια»: άδεια από αρμόδια αρχή μετά την υποβολή της απαιτούμενης αίτησης ή άλλων εγγράφων στην αρμόδια αρχή.

8. α) «Εξοπλισμός κατασκευής»: μηχανές που είναι σχεδιασμένες ή προσαρμοσμένες ώστε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την κατασκευή προϊόντων καπνού και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας κατασκευής (1).

β) «Κάθε μέρος του εξοπλισμού»: όσον αφορά τον εξοπλισμό κατασκευής, σημαίνει κάθε προσδιορισίμο μέρος που ανήκει αποκλειστικά σε εξοπλισμό κατασκευής προϊόντων καπνού.

9. «Μέρος»: συμβαλλόμενο μέρος του παρόντος πρωτοκόλλου, εάν δεν εννοείται κάτι διαφορετικό από τα συμφραζόμενα.

10. «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.

11. «Περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ολοκλήρωσης»: οργανισμός που απαρτίζεται από κυρίαρχα κράτη, στον οποίο τα κράτη μέλη του έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητες για ένα φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας να λαμβάνει αποφάσεις που δεσμεύουν τα κράτη μέλη του όσον αφορά τα εν λόγω θέματα (2).

12. Η «αλυσίδα εφοδιασμού» καλύπτει την κατασκευή προϊόντων καπνού και τον μηχανισμό κατασκευής και την εισαγωγή ή εξαγωγή προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής και μπορεί να επεκταθεί, κατά περίπτωση, σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες, εάν το αποφασίσει ένα μέρος:

α) τη λιανική πώληση προϊόντων καπνού,

β) την καλλιέργεια καπνού, εξαιρουμένων των παραδοσιακών καλλιεργητών, γεωργών και παραγωγών μικρής κλίμακας,

γ) τη μεταφορά εμπορικών ποσοτήτων προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και

δ) τη χονδρική πώληση, τη μεσιτεία, την αποθήκευση ή τη διανομή καπνού και προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.

13. «Προϊόντα καπνού»: προϊόντα εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κατασκευασμένα από φύλλα καπνού ως πρώτη ύλη, που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για κάπνισμα, αναρρόφηση, μάσηση ή εισπνοή.

14. «Εντοπισμός και παρακολούθηση»: συστηματική παρακολούθηση και ανασύσταση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ή κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό τους της διαδρομής ή της διακίνησης των εμπορευμάτων μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού, όπως περιγράφεται στο άρθρο 8.

Άρθρο 2

Σχέση μεταξύ του παρόντος πρωτοκόλλου και άλλων συμφωνιών και νομικών πράξεων

- 1.** Οι διατάξεις της συμφωνίας-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού οι οποίες εφαρμόζονται στα πρωτόκολλα του εφαρμόζονται και στο παρόν πρωτόκολλο.
- 2.** Τα μέρη που έχουν συνάψει συμφωνίες των τύπων που αναφέρονται στο άρθρο 2 της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού κοινοποιούν τις εν λόγω συμφωνίες στη σύνοδο των μερών μέσω της Γραμματείας της σύμβασης.
- 3.** Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κανενός μέρους κατ' εφαρμογή οποιασδήποτε άλλης διεθνούς σύμβασης, συνθήκης ή συμφωνίας που είναι σε ισχύ για το εν λόγω μέρος, η οποία θεωρείται ότι συμβάλλει περισσότερο στην επίτευξη του στόχου της εξάλειψης του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού.
- 4.** Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει άλλα δικαιώματα, υποχρεώσεις και ευθύνες των μερών βάσει του διεθνούς δικαίου, περιλαμβανομένης της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος.

Άρθρο 3

Στόχος

Στόχος του παρόντος πρωτοκόλλου είναι η εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 15 της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

ΜΕΡΟΣ II

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 4

Γενικές υποχρεώσεις

1. Παράλληλα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, τα μέρη:

- α) εγκρίνουν και εφαρμόζουν αποτελεσματικά μέτρα για τον έλεγχο ή τη ρύθμιση της αλυσίδας εφοδιασμού εμπορευμάτων καλυπτόμενων από το παρόν πρωτόκολλο, με στόχο την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση και τη δίωξη του παράνομου εμπορίου τέτοιων εμπορευμάτων και συνεργάζονται γι' αυτόν τον σκοπό,
- β) λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο για να καταστούν οι αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες τους περισσότερο αποτελεσματικές, συμπεριλαμβανομένων των τελωνειακών και των αστυνομικών αρχών που είναι υπεύθυνες για την πρόληψη, την αποτροπή, την ανίχνευση, τη διερεύνηση, τη δίωξη και την εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου εμπορευμάτων που καλύπτονται από το παρόν πρωτόκολλο,
- γ) λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για τη διευκόλυνση ή την εξασφάλιση τεχνικής βοήθειας και οικονομικής στήριξης, ανάπτυξης ικανοτήτων και διεθνούς συνεργασίας για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου και διασφαλίζουν τη διάθεση στις αρμόδιες αρχές και την ασφαλή ανταλλαγή με αυτές των πληροφοριών που θα ανταλλάσσονται βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου,
- δ) συνεργάζονται στενά μεταξύ τους, σύμφωνα με τα αντίστοιχα εθνικά νομικά και διοικητικά συστήματά τους, με σκοπό την αποτελεσματικότερη επιβολή του νόμου για την καταπολέμηση της παράνομης συμπεριφοράς, περιλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου,
- ε) συνεργάζονται και επικοινωνούν, κατά περίπτωση, με τους σχετικούς περιφερειακούς και διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς για την ασφαλή (3) ανταλλαγή πληροφοριών που καλύπτεται από το παρόν πρωτόκολλο, με στόχο την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου, και

στ) με τα μέσα και τους πόρους που διαθέτουν, συνεργάζονται για να αυξηθούν οι χρηματοδοτικοί πόροι για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου μέσω διμερών και πολυμερών μηχανισμών χρηματοδότησης.

2. Κατά την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από το παρόν πρωτόκολλο, τα μέρη διασφαλίζουν τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια όσον αφορά κάθε ενδεχόμενη αλληλεπίδραση με την καπνοβιομηχανία.

Άρθρο 5

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Κατά την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου, τα μέρη προστατεύουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή τον τόπο κατοικίας, κατά το εθνικό δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη τα διεθνή πρότυπα όσον αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 6

Άδεια, ισοδύναμη έγκριση ή σύστημα ελέγχου

1. Για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού και για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, κάθε μέρος απαγορεύει την άσκηση οποιασδήποτε από τις ακόλουθες δραστηριότητες από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός εάν έχει χορηγηθεί άδεια ή ισοδύναμη έγκριση (στο εξής «άδεια») ή εάν έχει εφαρμοστεί σύστημα ελέγχου από αρμόδια αρχή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο:

- α) κατασκευής προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής και
- β) εισαγωγής ή εξαγωγής προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής.

2. Κάθε μέρος καταβάλλει προσπάθεια να χορηγεί άδεια, όταν κρίνεται σκόπιμο, και εφόσον οι ακόλουθες δραστηριότητες δεν απαγορεύονται από το εθνικό δίκαιο, σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασχολείται με:

- α) τη λιανική πώληση προϊόντων καπνού,

- β) την καλλιέργεια καπνού, εξαιρουμένων των παραδοσιακών καλλιεργητών, γεωργών και παραγωγών μικρής κλίμακας,
- γ) τη μεταφορά εμπορικών ποσοτήτων προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και
- δ) τη χονδρική πώληση, τη μεσιτεία, την αποθήκευση ή τη διανομή καπνού και προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.

3. Για να διασφαλίσει αποτελεσματικό σύστημα αδειοδότησης, κάθε μέρος:

- α) συγκροτεί ή ορίζει μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές για την έκδοση, την ανανέωση, την αναστολή, την ανάκληση και/ή την ακύρωση αδειών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του, για την άσκηση των δραστηριοτήτων που ορίζονται στην παράγραφο 1,
- β) απαιτεί κάθε αίτηση αδειοδότησης να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον αιτούντα, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση:
  - i) όταν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, που περιλαμβάνουν πλήρες όνομα, εμπορική επωνυμία, αριθμό μητρώου (εάν υπάρχει), ισχύοντες αριθμούς φορολογικού μητρώου (εάν υπάρχουν) και κάθε άλλη πληροφορία που επιτρέπει την ταυτοποίησή του,
  - ii) όταν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, συμπεριλαμβανομένων της πλήρους νομικής ονομασίας, της εμπορικής επωνυμίας, του αριθμού μητρώου της επιχείρησης, της ημερομηνίας και του τόπου σύστασης, του τόπου εγκατάστασης της έδρας και του κύριου τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, ισχύοντες αριθμούς φορολογικού μητρώου, αντίγραφα καταστατικού του ή ισοδύναμα έγγραφα, τις θυγατρικές εταιρείες του, τα ονόματα των διευθυντών του και όλων των εξουσιοδοτημένων νομικών εκπροσώπων του, συμπεριλαμβανομένης κάθε άλλης πληροφορίας που επιτρέπει την ταυτοποίησή του,
  - iii) την ακριβή γεωγραφική θέση της μεταποιητικής μονάδας ή των μεταποιητικών μονάδων, τη θέση της αποθήκης και την παραγωγική ικανότητα της επιχείρησης του αιτούντος,
  - iv) τα καλυπτόμενα από την αίτηση λεπτομερή στοιχεία των προϊόντων καπνού και του εξοπλισμού κατασκευής, όπως η περιγραφή του προϊόντος, η ονομασία, το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα, εάν υπάρχει,

- το σχέδιο, το εμπορικό σήμα, το υπόδειγμα ή ο τύπος και ο αριθμός σειράς του εξοπλισμού κατασκευής,
- ν) την περιγραφή του τόπου όπου θα εγκατασταθεί και θα χρησιμοποιείται ο εξοπλισμός κατασκευής,
  - vi) έγγραφο ή δήλωση σχετικά με ποινικό μητρώο,
  - vii) πλήρη ταυτοποίηση των τραπεζικών λογαριασμών που προορίζονται να χρησιμοποιούνται στις σχετικές συναλλαγές και άλλα στοιχεία πληρωμών και
  - viii) περιγραφή της προβλεπόμενης χρήσης και αγοράς για την πώληση των προϊόντων καπνού, με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση ότι η παραγωγή ή προμήθεια των προϊόντων καπνού είναι ανάλογη με την ευλόγως αναμενόμενη ζήτηση,
- γ) παρακολουθεί και εισπράττει, κατά περίπτωση, τα τέλη αδειών που μπορεί να εισπράττονται και εξετάζει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν για την αποτελεσματική διαχείριση και την εφαρμογή του συστήματος αδειοδότησης ή στον τομέα της δημόσιας υγείας ή για κάθε άλλη συναφή δραστηριότητα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,
  - δ) λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση τυχόν παράνομων ή δόλιων πρακτικών στη λειτουργία του συστήματος αδειοδότησης,
  - ε) λαμβάνει μέτρα όπως η περιοδική επανεξέταση, η ανανέωση, η επιθεώρηση ή ο έλεγχος των αδειών, κατά περίπτωση,
- στ) θεσπίζει, εάν είναι αναγκαίο, χρονικό πλαίσιο για τη λήξη των αδειών και τη συνακόλουθη αναγκαία νέα αίτηση ή την ενημέρωση των στοιχείων της αίτησης,
- ζ) υποχρεώνει κάθε εξουσιοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο να ενημερώνει εκ των προτέρων την αρμόδια αρχή για τυχόν αλλαγή του τόπου δραστηριότητάς του ή για κάθε σημαντική μεταβολή των στοιχείων σχετικά με τις δραστηριότητες για τις οποίες έχει λάβει άδεια, η) υποχρεώνει κάθε εξουσιοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο να ενημερώνει εκ των προτέρων την αρμόδια αρχή, ώστε να προβεί στην κατάλληλη ενέργεια, για τυχόν απόκτηση ή απομάκρυνση εξοπλισμού κατασκευ-

ής, και

θ) διασφαλίζει ότι η καταστροφή κάθε εξοπλισμού κατασκευής ή μέρους του πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη της αρμόδιας αρχής.

4. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι δεν χορηγείται ούτε μεταβιβάζεται καμία άδεια χωρίς να λάβει ο προτεινόμενος δικαιούχος τις αναγκαίες πληροφορίες που περιέχονται στην παράγραφο 3 και χωρίς την προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής.

5. Πέντε (5) έτη μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, η σύνοδος των μερών διασφαλίζει τη διενέργεια τεκμηριωμένης έρευνας κατά την επόμενη σύνοδό της για να εξακριβωθεί αν υπάρχουν βασικές εισροές που έχουν καθοριστική σημασία για την κατασκευή των προϊόντων καπνού και που μπορούν να ταυτοποιηθούν και να υποβληθούν σε αποτελεσματικό μηχανισμό ελέγχου. Βάσει αυτής της έρευνας, η σύνοδος των μερών εξετάζει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Άρθρο 7

Δέουσα επιμέλεια

1. Κάθε μέρος απαιτεί, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην αλυσίδα εφοδιασμού καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής: α) να επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια πριν από την έναρξη και κατά τη διάρκεια μιας επιχειρηματικής σχέσης,

β) να παρακολουθούν τις πωλήσεις στους πελάτες τους, ώστε να διασφαλίζουν ότι οι ποσότητες είναι ανάλογες με τη ζήτηση για τέτοια προϊόντα στην προβλεπόμενη αγορά πώλησης ή χρήσης, και

γ) να αναφέρουν στις αρμόδιες αρχές κάθε αποδεικτικό στοιχείο ότι ο πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες κατά παράβαση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από το παρόν πρωτόκολλο.

2. Η δέουσα επιμέλεια, κατά περίπτωση, κατ' εφαρμογή της παρ. 1 και σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, απαιτήσεις για την ταυτοποίηση πελατών, όπως η λήψη και επικαιροποίηση στοιχείων σε σχέση με τα ακόλουθα:

α) τη διαπίστωση ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατέχει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6,

- β) όταν ο πελάτης είναι φυσικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, περιλαμβανομένων του πλήρους ονόματος, της εμπορικής επωνυμίας, του αριθμού μητρώου (εάν υπάρχει) και των ισχυόντων αριθμών φορολογικού μητρώου (εάν υπάρχουν), και την επαλήθευση της επίσημης ταυτοποίησής του,
- γ) όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, περιλαμβανομένων της πλήρους νομικής ονομασίας, της εμπορικής επωνυμίας, του αριθμού μητρώου της επιχείρησης, της ημερομηνίας και του τόπου σύστασης, του τόπου εγκατάστασης της έδρας και του κύριου τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας και των ισχυόντων αριθμών φορολογικού μητρώου, αντίγραφα καταστατικού ή ισοδύναμα έγγραφα, τις θυγατρικές εταιρείες του, τα ονόματα των διευθυντών του και τυχόν εξουσιοδοτημένων νομικών εκπροσώπων του, περιλαμβανομένων των ονομάτων των εκπροσώπων και της επαλήθευσης της επίσημης ταυτοποίησής τους,
- δ) την περιγραφή της προβλεπόμενης χρήσης εσωτερικής αγοράς για την πώληση καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και
- ε) την περιγραφή του τόπου όπου θα εγκατασταθεί και θα χρησιμοποιείται ο εξοπλισμός κατασκευής.

3. Η δέουσα επιμέλεια κατ' εφαρμογή της παρ. 1 μπορεί να περιλαμβάνει απαιτήσεις για την ταυτοποίηση του πελάτη, όπως η απόκτηση και επικαιροποίηση στοιχείων που αφορούν τα ακόλουθα:

- α) έγγραφα ή δήλωση σε σχέση με ποινικό μητρώο και β) ταυτοποίηση των τραπεζικών λογαριασμών που θα

χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές.

4. Κάθε μέρος λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, βάσει των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ), για να διασφαλίσει την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το παρόν πρωτόκολλο, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν τον ορισμό ενός πελάτη εντός της δικαιοδοσίας του μέρους να καταστεί δεσμευμένος πελάτης, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 8

Εντοπισμός και παρακολούθηση

1. Για την πρόσθετη διασφάλιση της αλυσίδας εφοδιασμού και για να διευκολυνθεί η διερεύνηση παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, τα μέρη συμφωνούν να θεσπίσουν, σε διάστημα πέντε ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, ένα παγκόσμιο σύστημα εντοπισμού και παρακολούθησης που περιλαμβάνει τα εθνικά και/ή περιφερειακά συστήματα εντοπισμού και παρακολούθησης και ένα κεντρικό σημείο ανταλλαγής συνολικών πληροφοριών που βρίσκεται στη Γραμματεία της σύμβασης-πλασίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλα τα μέρη, παρέχοντας στα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήσεις και να λαμβάνουν τις κατάλληλες πληροφορίες.

2. Κάθε μέρος θεσπίζει, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σύστημα εντοπισμού και παρακολούθησης υποκείμενο στον έλεγχο του μέρους για όλα τα προϊόντα καπνού που κατασκευάζονται ή εισάγονται στο έδαφός του, λαμβάνοντας υπόψη τις δικές του εθνικές ή περιφερειακές ειδικές ανάγκες και τη διαθέσιμη βέλτιστη πρακτική.

3. Για να καταστεί δυνατή η δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος εντοπισμού και παρακολούθησης, κάθε μέρος απαιτεί να τοποθετείται επάνω ή να ενσωματώνεται σε όλες τις μονάδες συσκευασίας και εξωτερικές συσκευασίες τσιγάρων αποκλειστική, ασφαλής αναγνωριστική σήμανση που δεν είναι δυνατό να αφαιρεθεί (εφεξής «αποκλειστική αναγνωριστική σήμανση»), όπως κωδικοί ή σφραγίδες, εντός διαστήματος πέντε ετών και, σε άλλα προϊόντα καπνού, εντός περιόδου δέκα ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου για το εν λόγω μέρος.

4.1 Κάθε μέρος, για τους σκοπούς της παρ. 3, στο πλαίσιο του γενικού καθεστώτος παρακολούθησης και εντοπισμού, απαιτεί να είναι διαθέσιμες οι ακόλουθες πληροφορίες, είτε απευθείας είτε μέσω ενός συνδέσμου, για την παροχή συνδρομής στα μέρη προκειμένου να εντοπίζουν την προέλευση των προϊόντων καπνού και το σημείο εκτροπής, κατά περίπτωση, και για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της διακίνησης των προϊόντων καπνού και το νομικό τους καθεστώς:

- α) η ημερομηνία και ο τόπος κατασκευής,
- β) η μονάδα κατασκευής,
- γ) η μηχανή που χρησιμοποιείται για την κατασκευή προϊόντων καπνού,
- δ) η βάρδια παραγωγής ή ο χρόνος κατασκευής,

ε) η ονομασία, το τιμολόγιο, ο αριθμός παραγγελίας

και τα αρχεία πληρωμών του πρώτου πελάτη που δεν είναι συνδεδεμένος με τον κατασκευαστή,

στ) η προβλεπόμενη αγορά λιανικής πώλησης, ζ) η περιγραφή του προϊόντος,

η) κάθε αποθήκευση και αποστολή,

θ) η ταυτότητα κάθε γνωστού επόμενου αγοραστή και ι) η προβλεπόμενη διαδρομή της αποστολής, η ημερομηνία αποστολής, ο προορισμός του φορτίου, το σημείο

εκκίνησης και ο παραλήπτης.

4.2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), ζ) και, εφόσον είναι διαθέσιμες, στο στοιχείο στ) αποτελούν μέρος της αποκλειστικής αναγνωριστικής σήμανσης.

4.3. Όταν οι πληροφορίες του στοιχείου στ) δεν είναι διαθέσιμες τη στιγμή της σήμανσης, τα μέρη απαιτούν να εισάγονται αυτές οι πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 στοιχείο α) της σύμβασης-πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

5. Κάθε μέρος απαιτεί, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο παρόν άρθρο, την καταγραφή των πληροφοριών που καθορίζονται στην παράγραφο 4, κατά τον χρόνο της παραγωγής ή τον χρόνο της πρώτης αποστολής από κάθε κατασκευαστή ή κατά τον χρόνο εισαγωγής στο έδαφός του.

6. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που καταγράφονται βάσει της παρ. 5 μέσω συνδέσμου με τις αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάνσεις που απαιτούνται βάσει των παρ. 3 και 4.

7. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι τα στοιχεία που καταγράφονται σύμφωνα με την παρ. 5, καθώς και οι αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάνσεις που καθιστούν αυτά τα στοιχεία προσβάσιμα σύμφωνα με την παρ. 6, περιλαμβάνονται σε μορφότυπο που καθορίζεται ή επιτρέπεται από το μέρος και τις αρμόδιες αρχές του.

8. Κάθε μέρος εγγυάται ότι τα στοιχεία που καταγράφονται βάσει της παρ. 5 είναι προσβάσιμα στο εστιακό σημείο παγκόσμιας ανταλλαγής πληροφοριών μετά από αίτηση, με την επιφύλαξη της παρ. 9, μέσω ηλεκτρονικά ασφαλούς τυποποιημένης διεπαφής με το εθνικό και/ή περιφερειακό κεντρικό σημείο του. Το εστιακό σημείο παγκόσμιας ανταλλαγής πληροφοριών καταρτίζει

κατάλογο των αρμόδιων αρχών των μερών και θέτει τον κατάλογο στη διάθεση όλων των μερών.

9. Κάθε μέρος ή αρμόδια αρχή:

- α) έχει έγκαιρη πρόσβαση στις πληροφορίες που προσδιορίζονται στην παρ. 4, υποβάλλοντας αίτημα στο εστιακό σημείο παγκόσμιας ανταλλαγής πληροφοριών,
- β) ζητεί αυτές τις πληροφορίες μόνο όταν αυτό είναι απαραίτητο για τον σκοπό της εξακρίβωσης ή διερεύνησης παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,
- γ) δεν αποκρύπτει σκόπιμα πληροφορίες,
- δ) απαντά στις αιτήσεις πληροφοριών σε σχέση με την παράγραφο 4, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιό του, και ε) προστατεύει και χειρίζεται ως εμπιστευτικές, κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας, τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται.

10. Κάθε μέρος απαιτεί την περαιτέρω ανάπτυξη και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του συστήματος εντοπισμού και παρακολούθησης που βρίσκεται σε ισχύ μέχρι να καταβληθούν όλοι οι δασμοί και οι σχετικοί φόροι και, κατά περίπτωση, μέχρι να εκπληρωθούν οι άλλες υποχρεώσεις στο σημείο κατασκευής, εισαγωγής ή παραλαβής από το τελωνείο ή την άσκηση ελέγχου ειδικού φόρου κατανάλωσης.

11. Τα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, για την ανταλλαγή και ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών για τα συστήματα εντοπισμού και παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων:

- α) της διευκόλυνσης της ανάπτυξης, της μεταβίβασης και της απόκτησης βελτιωμένων τεχνολογιών παρακολούθησης και εντοπισμού, περιλαμβανομένων των γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων και πείρας,
- β) της στήριξης προγραμμάτων κατάρτισης και δημιουργίας ικανοτήτων για τα μέρη που δηλώνουν παρόμοια ανάγκη και
- γ) της περαιτέρω ανάπτυξης της τεχνολογίας για τη σήμανση και σάρωση μονάδων συσκευασίας και συσκευασιών προϊόντων καπνού, για να παρέχεται πρόσβαση στις πληροφορίες που απαριθμούνται στην παρ. 4.

12. Οι υποχρεώσεις που ανατίθενται σε ένα μέρος δεν υλοποιούνται από την καπνοβιομηχανία ούτε ανατίθενται σε αυτήν.

13. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του, κατά τη συμμετοχή στο καθεστώς εντοπισμού και παρακολούθησης, έχουν επαφές με την καπνοβιομηχανία και με εκπροσώπους των συμφερόντων της καπνοβιομηχανίας μόνο όταν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

14. Κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει από την καπνοβιομηχανία να επιβαρυνθεί με έξοδα που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις του εν λόγω μέρους βάσει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 9

Τήρηση αρχείων

1. Κάθε μέρος απαιτεί, κατά περίπτωση, από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην αλυσίδα εφοδιασμού καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής να τηρούν πλήρη και ακριβή αρχεία όλων των σχετικών συναλλαγών. Τα εν λόγω αρχεία πρέπει να επιτρέπουν την πλήρη λογοδοσία για τα υλικά που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή των οικείων προϊόντων καπνού.

2. Κάθε μέρος απαιτεί, κατά περίπτωση, από τα πρόσωπα που κατέχουν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6 να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές, μετά από αίτηση, τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) γενικές πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες της αγοράς, τις τάσεις και τις προβλέψεις και άλλες σχετικές πληροφορίες και
- β) τις ποσότητες των προϊόντων καπνού και τον εξοπλισμό κατασκευής που έχει ο δικαιοδόχος στην κατοχή του, υπό την επίβλεψη ή τον έλεγχό του, ως απόθεμα, σε φορολογικές και τελωνειακές αποθήκες υπό καθεστώς διαμετακόμισης ή μεταφόρτωσης ή αναστολής δασμού από την ημερομηνία της αίτησης.

3. Όσον αφορά τα προϊόντα καπνού και τον εξοπλισμό κατασκευής που πωλούνται ή κατασκευάζονται προς εξαγωγή στο έδαφος του μέρους ή υπόκεινται σε διακίνηση με αναστολή δασμού υπό καθεστώς διαμετακόμισης ή μεταφόρτωσης στο έδαφος του μέρους, κάθε μέρος απαιτεί, κατά περίπτωση, από τα πρόσωπα που κατέχουν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6, να παρέχουν, κατόπιν αιτήματος, στις αρμόδιες αρχές της χώρας αναχώρησης, (με ηλεκτρονικά μέσα, όταν υπάρχει η υποδομή) κατά τον χρόνο εξόδου από τον έλεγχό τους τις ακόλουθα

πληροφορίες:

- α) την ημερομηνία αποστολής από το τελευταίο σημείο φυσικού ελέγχου των προϊόντων,
- β) τα λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά (μεταξύ άλλων σήματα, ποσό, αποθήκη),
- γ) τις προγραμματιζόμενες διαδρομές αποστολής και τον προορισμό,
- δ) την ταυτότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου ή προσώπων στα οποία αποστέλλονται τα προϊόντα,
- ε) τον τρόπο μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας του μεταφορέα,
- στ) την αναμενόμενη ημερομηνία άφιξης της αποστολής στον προγραμματισμένο προορισμό και
- ζ) την προβλεπόμενη αγορά λιανικής πώλησης ή χρήσης.

4. Εφόσον είναι εφικτό, κάθε μέρος απαιτεί οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης και οι καλλιεργητές καπνού, με εξαίρεση τους παραδοσιακούς καλλιεργητές που εργάζονται σε μη εμπορική βάση, να τηρούν πλήρη και ακριβή αρχεία με όλες τις σχετικές συναλλαγές στις οποίες εμπλέκονται, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

5. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρ. 1, κάθε μέρος λαμβάνει αποτελεσματικά νομοθετικά, εκτελεστικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα ώστε να απαιτείται ότι όλα τα αρχεία:

- α) διατηρούνται για περίοδο τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών,
- β) τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών και
- γ) διατηρούνται σε μορφότυπο που απαιτούν οι αρμόδιες αρχές.

6. Κάθε μέρος θεσπίζει, κατά περίπτωση και με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου, σύστημα ανταλλαγής με τα άλλα μέρη πληροφοριών που περιέχονται σε όλα τα τηρούμενα αρχεία σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

7. Τα μέρη προσπαθούν να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς μέσω σταδιακής ανταλλαγής και ανάπτυξης βελτιωμένων συστημάτων τήρησης αρχείων.

Άρθρο 10

Μέτρα ασφάλειας και πρόληψης

1. Κάθε μέρος, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης-πλαίσιου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, απαιτεί

από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που υπόκεινται στο άρθρο 6 να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της εκτροπής προϊόντων καπνού σε δίκτυα παράνομου εμπορίου, τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- α) την αναφορά στις αρμόδιες αρχές:
  - i) της διασυνοριακής μεταφοράς μετρητών σε ποσά που ορίζει το εθνικό δίκαιο ή των διασυνοριακών πληρωμών σε είδος και
  - ii) όλων των «ύποπτων συναλλαγών» και
- β) την προμήθεια προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής μόνο για ποσά ανάλογα με τη ζήτηση για τα εν λόγω προϊόντα στην προβλεπόμενη αγορά λιανικής πώλησης ή χρήσης.

2. Κάθε μέρος, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης-πλασίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, απαιτεί οι πληρωμές για συναλλαγές που πραγματοποιούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα υποκείμενα στο άρθρο 6 να επιτρέπονται μόνο στο νόμισμα και στο ίδιο ποσό με αυτό που αναγράφεται στο τιμολόγιο και μόνο με νόμιμους τρόπους πληρωμής από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που βρίσκονται στο έδαφος της αγοράς προορισμού και δεν πραγματοποιούνται με κανένα άλλο εναλλακτικό σύστημα εμβασμάτων.

3. Μέρος μπορεί να ζητήσει οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα υποκείμενα στο άρθρο 6, όσον αφορά υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων καπνού που υπάγονται στη δικαιοδοσία του, να επιτρέπονται μόνο στο νόμισμα και στο ίδιο ποσό με αυτό του τιμολογίου και μόνο με νόμιμους τρόπους πληρωμής από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που βρίσκονται στο έδαφος της αγοράς προορισμού και δεν πραγματοποιούνται με κανένα άλλο εναλλακτικό σύστημα εμβασμάτων.

4. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι κάθε παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου υπόκειται στις αναγκαίες ποινικές, αστικές ή διοικητικές διαδικασίες και σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις που περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή ή την ακύρωση άδειας.

Άρθρο 11

Πώληση μέσω Διαδικτύου, τηλεπικοινωνιών ή κάθε άλλης εξελισσόμενης τεχνολογίας

- 1.** Κάθε μέρος απαιτεί όλα τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εμπλέκονται σε οποιαδήποτε συναλλαγή σχετιζόμενη με προϊόντα καπνού μέσω Διαδικτύου, τηλεπικοινωνιών ή άλλης εξελισσόμενης τεχνολογίας να τηρούν όλες τις σχετικές υποχρεώσεις που καλύπτονται από το παρόν πρωτόκολλο.
- 2.** Κάθε μέρος εξετάζει το ενδεχόμενο απαγόρευσης λιανικών πωλήσεων προϊόντων καπνού μέσω Διαδικτύου, τηλεπικοινωνιών ή κάθε άλλου τρόπου πώλησης βασιζόμενου σε εξελισσόμενη τεχνολογία.

Άρθρο 12

Ελεύθερες ζώνες και διεθνής διαμετακόμιση

- 1.** Κάθε μέρος εφαρμόζει, εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου για το εν λόγω μέρος, αποτελεσματικούς ελέγχους σε όλες τις δραστηριότητες κατασκευής και τις συναλλαγές σε καπνό και προϊόντα καπνού σε ελεύθερες ζώνες, κάνοντας χρήση όλων των συναφών μέτρων που προβλέπονται στο παρόν πρωτόκολλο.
- 2.** Επιπλέον, απαγορεύεται η ανάμειξη προϊόντων καπνού με μη καπνικά προϊόντα στο ίδιο εμπορευματοκιβώτιο ή σε κάθε άλλη παρόμοια μονάδα μεταφοράς κατά την απομάκρυνση από ελεύθερες ζώνες.
- 3.** Κάθε μέρος, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιό του, θεσπίζει και εφαρμόζει μέτρα ελέγχου και επαλήθευσης στη διεθνή διαμετακόμιση ή μεταφόρτωση, εντός του εδάφους του, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, με σκοπό την αποτροπή του παράνομου εμπορίου αυτών των προϊόντων.

Άρθρο 13

Πωλήσεις χωρίς δασμούς

- 1.** Κάθε μέρος εφαρμόζει αποτελεσματικά μέτρα για την υπαγωγή των πωλήσεων αδασμολόγητων προϊόντων σε όλες τις σχετικές διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 6 της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

2. Το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, η σύνοδος των μερών διασφαλίζει στην επόμενη συνεδρίασή της τη διενέργεια τεκμηριωμένης έρευνας για να διαπιστωθεί η έκταση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού που συνδέεται με τις πωλήσεις παρόμοιων προϊόντων χωρίς δασμούς. Βάσει αυτής της έρευνας, η σύνοδος των μερών εξετάζει την ανάληψη της αναγκαίας περαιτέρω δράσης.

ΜΕΡΟΣ IV

ΑΞΙΟΠΟΙΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Παράνομη συμπεριφορά συμπεριλαμβανομένων ποινικών αδικημάτων

1. Κάθε μέρος θεσπίζει, με την επιφύλαξη των βασικών αρχών του εθνικού δικαίου του, νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για να χαρακτηριστούν όλες οι ακόλουθες συμπεριφορές παράνομες βάσει του εθνικού δικαίου του:

- α) η παραγωγή, η χονδρική πώληση, η μεσιτεία, η πώληση, η μεταφορά, η διανομή, η αποθήκευση, η αποστολή, η εισαγωγή ή η εξαγωγή καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου,
- β) i) η παραγωγή, η χονδρική πώληση, η μεσιτεία, η πώληση, η μεταφορά, η διανομή, η αποθήκευση, η αποστολή, η εισαγωγή ή η εξαγωγή καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής χωρίς την καταβολή των οφειλόμενων δασμών, φόρων και άλλων τελών ή εάν δεν υπάρχουν τα παράβολα ή οι αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάνσεις που ισχύουν ή κάθε άλλη απαιτούμενη επισήμανση ή ετικέτα,
- ii) οποιεσδήποτε άλλες πράξεις λαθρεμπορίου ή απόπειρας λαθρεμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής που δεν καλύπτονται από το στοιχείο β) σημείο i),
- γ) i) κάθε άλλη μορφή παράνομης κατασκευής καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής ή συσκευασίας καπνού που φέρει πλαστά παράβολα ή αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάνσεις ή κάθε άλλη πλαστή απαιτούμενη επισήμανση ή ετικέτα,
- ii) η χονδρική πώληση, η μεσιτεία, η πώληση, η μεταφορά, η διανομή, η αποθήκευση, η αποστολή, η εισαγωγή ή η εξαγωγή παράνομα

- κατασκευασμένου καπνού, παράνομων προϊόντων καπνού, προϊόντων που φέρουν πλαστά παράβολα και/ή άλλες απαιτούμενες σημάνσεις ή ετικέτες ή παράνομου εξοπλισμού κατασκευής,
- δ) η ανάμειξη προϊόντων καπνού με μη καπνικά προϊόντα κατά τη διάθεση μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού, με σκοπό την απόκρυψη ή συγκάλυψη προϊόντων καπνού,
  - ε) η ανάμειξη προϊόντων καπνού με μη καπνικά προϊόντα κατά παράβαση του άρθρου 12 παρ. 2 του παρόντος πρωτοκόλλου,
  - στ) η χρησιμοποίηση του Διαδικτύου, των τηλεπικοινωνιών ή κάθε άλλου μέσου πώλησης προϊόντων καπνού βάσει εξελισσόμενης τεχνολογίας, κατά παράβαση του παρόντος πρωτοκόλλου,
  - ζ) η απόκτηση, από πρόσωπο που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6, καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής εκ προσώπου που θα έπρεπε να διαθέτει αλλά δεν διαθέτει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6,
  - η) η παρεμπόδιση οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργού ή εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που σχετίζονται με την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση ή την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,
  - θ) i) κάθε εσφαλμένη, παραπλανητική ή ατελής δήλωση επί της ουσίας ή η μη παροχή οποιωνδήποτε ζητούμενων πληροφοριών σε οποιονδήποτε δημόσιο λειτουργό ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που σχετίζονται με την πρόληψη, την αποτροπή, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και εφόσον δεν παραβιάζεται το δικαίωμα της μη αυτοενοχοποίησης,
ii) η παραπλανητική δήλωση σε επίσημα έντυπα της περιγραφής, της ποσότητας ή της αξίας του καπνού, των προϊόντων καπνού ή του εξοπλισμού κατασκευής ή κάθε άλλης πληροφορίας που ορίζεται στο πρωτόκολλο με σκοπό:
    - α) την αποφυγή της πληρωμής των οφειλόμενων δασμών, φόρων και άλλων εισφορών ή
    - β) την παρεμπόδιση της λήψης οποιωνδήποτε μέτρων ελέγχου για την πρόληψη, την αποτροπή, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,

iii) η μη δημιουργία ή η μη τήρηση αρχείων που καλύπτονται από το παρόν πρωτόκολλο ή η τήρηση ψευδών αρχείων και

i) η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομη δραστηριότητα που χαρακτηρίζεται ως ποινικό αδίκημα βάσει της παρ. 2.

2. Κάθε μέρος, με την επιφύλαξη των βασικών αρχών του εθνικού δικαίου του, καθορίζει ποιες από τις παράνομες συμπεριφορές που ορίζονται στην παρ. 1 ή κάθε άλλη συμπεριφορά που συνδέεται με το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου, συνιστούν ποινικά αδικήματα και θεσπίζει νομοθετικά και άλλα μέτρα τα οποία κρίνει αναγκαία ώστε ο χαρακτηρισμός αυτός να παράγει αποτελέσματα.

3. Κάθε μέρος κοινοποιεί στη Γραμματεία του παρόντος πρωτοκόλλου την παράνομη συμπεριφορά που ορίζεται στις παρ. 1 και 2 την οποία το μέρος έχει χαρακτηρίσει ποινικό αδίκημα, σύμφωνα με την παρ. 2, και υποβάλλει στη Γραμματεία αντίγραφα των νόμων του ή την περιγραφή τους που εφαρμόζουν την παρ. 2 και κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση αυτών των νόμων.

4. Για την ενθάρρυνση της διεθνούς συνεργασίας κατά την καταπολέμηση των ποινικών αδικημάτων που συνδέονται με το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, τα μέρη ενθαρρύνονται να επανεξετάζουν τους εθνικούς νόμους τους που αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων, την αμοιβαία νομική συνδρομή και την έκδοση προσώπων, έχοντας υπόψη τις συναφείς διεθνείς συμβάσεις των οποίων είναι μέρη, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επιβολή των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 15

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Κάθε μέρος θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τις αρχές δικαίου του, για να στοιχειοθετήσει την ευθύνη νομικών προσώπων για παράνομη συμπεριφορά και ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Με την επιφύλαξη των αρχών δικαίου του κάθε μέρους, η ευθύνη νομικών προσώπων μπορεί να είναι ποινική, αστική ή διοικητική.

3. Η εν λόγω ευθύνη υπόκειται στην επιφύλαξη της ευθύνης των φυσικών προσώπων που εμπλέκονται σε παράνομη συμπεριφορά ή διαπράττουν ποινικά

αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς και με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 16

Άσκηση διώξεων και επιβολή κυρώσεων

1. Κάθε μέρος θεσπίζει τα μέτρα που κρίνει αναγκαία, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, για να διασφαλίσει ότι τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που κρίνονται υπεύθυνα για την παράνομη συμπεριφορά, περιλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, υπόκεινται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές ή μη ποινικές κυρώσεις, περιλαμβανομένων των χρηματικών ποινών.

2. Κάθε μέρος προσπαθεί να διασφαλίσει ότι όλες οι διακριτικές νομικές εξουσίες βάσει του εθνικού δικαίου του σε σχέση με τη δίωξη προσώπων για παράνομη συμπεριφορά, περιλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, ασκούνται με σκοπό να αυξηθεί κατά το μέγιστο η αποτελεσματικότητα των μέτρων επιβολής του νόμου σε σχέση με παρόμοια παράνομη συμπεριφορά, περιλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ανάγκη να αποτραπεί η διάπραξη παρόμοιων αξιόποινων πράξεων, περιλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων.

3. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν θίγει την αρχή ότι η περιγραφή της παράνομης συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το παρόν πρωτόκολλο και των εφαρμοστέων νομικών μέσων ή άλλων αρχών δικαίου για τον έλεγχο της νομιμότητας της συμπεριφοράς, ορίζεται στο εσωτερικό δίκαιο των μερών και ότι η άσκηση δίωξης και η επιβολή ποινών για μια τέτοια παράνομη συμπεριφορά, περιλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων, είναι σύμφωνη με το εν λόγω δίκαιο.

Άρθρο 17

Κατάσχεση πληρωμών

Τα μέρη οφείλουν, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης εκείνων των νομοθετικών και άλλων μέτρων που ενδεχομένως κρίνουν αναγκαία για να εξουσιοδοτήσουν τις αρμόδιες αρχές να εισπράττουν ποσό ανάλογο με διαφυγόντες φόρους και δασμούς από τον

παραγωγό, τον κατασκευαστή, τον διανομέα, τον εισαγωγέα ή τον εξαγωγέα κατασχεμένου καπνού, προϊόντων καπνού και/ή εξοπλισμού κατασκευής.

Άρθρο 18

Διάθεση ή καταστροφή

Όλα τα κατασχεμένα καπνά, τα προϊόντα καπνού και ο εξοπλισμός κατασκευής καταστρέφονται με τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων, κατά τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ή διατίθενται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 19

Ειδικές τεχνικές έρευνας

- 1.** Εάν το επιτρέπουν οι βασικές αρχές του εθνικού νομικού συστήματός του, κάθε μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, εντός των δυνατοτήτων του και σύμφωνα με τους όρους που ορίζει το εθνικό του δίκαιο, για να επιτρέψει την κατάλληλη χρήση ελεγχόμενης παράδοσης και, όταν το κρίνει αναγκαίο, τη χρήση άλλων ειδικών τεχνικών έρευνας, όπως η ηλεκτρονική ή άλλες μορφές εποπτείας και μυστικών ενεργειών, από τις αρμόδιες αρχές του στο έδαφός του με σκοπό την αποτελεσματική καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.
- 2.** Για τον σκοπό της διερεύνησης των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, τα μέρη ενθαρρύνονται να συνάπτουν, όταν είναι αναγκαίο, τις κατάλληλες διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή διακανονισμούς για τη χρησιμοποίηση των τεχνικών που αναφέρονται στην παρ. 1 στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.
- 3.** Εάν δεν υπάρχουν συμφωνίες ή διακανονισμοί, όπως ορίζει η παρ. 2, οι αποφάσεις για τη χρήση παρόμοιων ειδικών τεχνικών έρευνας σε διεθνές επίπεδο λαμβάνονται κατά περίπτωση και μπορούν, όταν είναι απαραίτητο, να λαμβάνουν υπόψη χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις και μνημόνια κατανόησης σε σχέση με την άσκηση δικαιοδοσίας από τα εμπλεκόμενα μέρη.
- 4.** Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία και την αναγκαιότητα της διεθνούς συνεργασίας και συνδρομής σε αυτόν τον τομέα και συνεργάζονται μεταξύ τους και με διεθνείς οργανισμούς για την ανάπτυξη ικανοτήτων για την επίτευξη των στόχων του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ V

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 20

Γενική ανταλλαγή πληροφοριών

1. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου, τα μέρη αναφέρουν, βάσει του μέσου υποβολής εκθέσεων της σύμβασης-πλασίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, σχετικές πληροφορίες, με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου και κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων για θέματα όπως:

- α) σε συγκεντρωτική μορφή, στοιχεία σχετικά με τις κατασχέσεις καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής, την ποσότητα, την αξία των κατασχεμένων προϊόντων, περιγραφές προϊόντων, ημερομηνίες και τόπους κατασκευής και διαφυγόντες φόρους,
- β) η εισαγωγή, η εξαγωγή, η διαμετακόμιση, οι πωλήσεις με καταβολή φόρου και χωρίς φόρο και η ποσότητα ή η αξία της παραγωγής καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,
- γ) οι τάσεις, οι μέθοδοι απόκρυψης και οι τρόποι δράσης κατά το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και
- δ) κάθε άλλη σχετική πληροφορία, όπως συμφωνείται από τα μέρη.

2. Τα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς με στόχο τη δημιουργία ικανοτήτων για τη συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών.

3. Τα μέρη θεωρούν ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι εμπιστευτικές και προορίζονται αποκλειστικά για χρήση από τα μέρη, εκτός εάν το μέρος που τις διαβιβάζει ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 21

Ανταλλαγή πληροφοριών για την επιβολή του νόμου

1. Τα μέρη ανταλλάσσουν, με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου ή των εφαρμοστέων διεθνών συνθηκών, κατά περίπτωση, με δική τους πρωτοβουλία ή μετά από αίτημα μέρους το οποίο παρέχει τη δέουσα αιτιολόγηση ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι αναγκαίες για την ανίχνευση ή τη διερεύνηση

παράνομο εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τα αρχεία των αδειών για τα εμπλεκόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα,
- β) πληροφορίες για τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και τη δίωξη φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπλέκονται σε παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,
- γ) μητρώα ερευνών και διώξεων,
- δ) αρχεία πληρωμών για εισαγωγή, εξαγωγή ή αφορολόγητες πωλήσεις καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού παρασκευής και
- ε) αναλυτικά στοιχεία για τις κατασχέσεις καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων αναφοράς της υπόθεσης κατά περίπτωση, της ποσότητας, της αξίας των κατασχεμένων, της περιγραφής του προϊόντος, των εμπλεκόμενων οντοτήτων, της ημερομηνίας και του τόπου κατασκευής) και τις μεθόδους δράσης (συμπεριλαμβανομένων των μέσων μεταφοράς, της απόκρυψης, των δρομολογίων και του εντοπισμού).

2. Οι πληροφορίες που λαμβάνουν τα μέρη βάσει του παρόντος άρθρου χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου. Τα μέρη μπορούν να προσδιορίσουν ότι οι πληροφορίες αυτές δεν είναι δυνατό να κοινοποιηθούν χωρίς τη συμφωνία του μέρους που παρέσχε την πληροφορία.

Άρθρο 22

Ανταλλαγή πληροφοριών: εμπιστευτικότητα και προστασία των πληροφοριών

1. Κάθε μέρος ορίζει τις αρμόδιες εθνικές αρχές στις οποίες παρέχονται τα δεδομένα που αναφέρονται στα άρθρα 20, 21 και 24 και κοινοποιεί στα μέρη τις εν λόγω αρχές μέσω της Γραμματείας της σύμβασης.

2. Η ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου διέπεται από το εθνικό δίκαιο σχετικά με την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτική ζωή. Τα μέρη προστατεύουν, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες που ανταλλάσσονται.

Άρθρο 23

Συνδρομή και συνεργασία: κατάρτιση, τεχνική βοήθεια και συνεργασία σε επιστημονικά, τεχνικά και τεχνολογικά θέματα

- 1.** Τα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και/ή μέσω αρμόδιων διεθνών και περιφερειακών οργανισμών για την παροχή κατάρτισης και τεχνικής βοήθειας και τη συνεργασία σε επιστημονικά, τεχνικά και τεχνολογικά θέματα, για να επιτύχουν τους στόχους του παρόντος πρωτοκόλλου, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας. Η συνδρομή αυτή μπορεί να περιλαμβάνει τη μεταφορά εμπειρογνωμοσύνης ή της κατάλληλης τεχνολογίας στους τομείς της συλλογής πληροφοριών, της επιβολής του νόμου, του εντοπισμού και της παρακολούθησης, της διαχείρισης πληροφοριών, της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της απαγόρευσης, της ηλεκτρονικής επιτήρησης, της εγκληματολογικής ανάλυσης, της αμοιβαίας νομικής συνδρομής και της έκδοσης.
- 2.** Τα μέρη δύνανται, κατά περίπτωση, να συνάπτουν διμερείς, πολυμερείς ή κάθε είδους άλλες συμφωνίες ή διακανονισμούς με στόχο την προώθηση της κατάρτισης, της τεχνικής βοήθειας και της συνεργασίας σε επιστημονικά, τεχνικά και τεχνολογικά θέματα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες μερών που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και μερών με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο.
- 3.** Τα μέρη συνεργάζονται, κατά περίπτωση, για την ανάπτυξη και αναζήτηση δυνατοτήτων προσδιορισμού της ακριβούς γεωγραφικής προέλευσης κατασχεμένων καπνών και προϊόντων καπνού.

Άρθρο 24

Συνδρομή και συνεργασία: έρευνα και δίωξη αξιόποινων πράξεων

- 1.** Τα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, κατά περίπτωση, για να ενισχύσουν τη συνεργασία μέσω πολυμερών, περιφερειακών ή διμερών ρυθμίσεων για την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση, τη δίωξη και την τιμωρία φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπλέκονται στο παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.
- 2.** Κάθε μέρος εγγυάται ότι οι διοικητικές, ρυθμιστικές, δικωκτικές και άλλες αρχές που έχουν οριστεί για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής (περιλαμβανομένων των

δικαστικών αρχών, εφόσον το επιτρέπει το εθνικό δίκαιο) συνεργάζονται και ανταλλάσσουν συναφείς πληροφορίες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με τους όρους που ορίζει το εθνικό τους δίκαιο.

Άρθρο 25

Προστασία της κυριαρχίας

- 1.** Τα μέρη εκτελούν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου κατά τρόπο συνεπή με τις αρχές της ίσης κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας των κρατών και της μη παρέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων κρατών.
- 2.** Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν παρέχει σε ένα μέρος το δικαίωμα να ασκήσει στο έδαφος άλλου κράτους δικαιοδοσία ούτε καθήκοντα που ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των αρχών του εν λόγω άλλου κράτους βάσει του εθνικού δικαίου του.

Άρθρο 26

Δικαιοδοσία

- 1.** Κάθε μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του σε ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όταν:
  - α)** το αδίκημα διαπράττεται στο έδαφος του εν λόγω μέρους ή
  - β)** το αδίκημα διαπράττεται επάνω σε σκάφος το οποίο φέρει σημαία του εν λόγω μέρους ή σε αεροσκάφος που είναι ταξινομημένο, κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος, κατά το δίκαιο του εν λόγω μέρους.
- 2.** Με την επιφύλαξη του άρθρου 25, ένα μέρος μπορεί επίσης να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του για κάθε τέτοιο ποινικό αδίκημα όταν:
  - α)** το αδίκημα διαπράττεται σε βάρος του εν λόγω μέρους,
  - β)** το αδίκημα διαπράττεται από υπήκοο του εν λόγω μέρους ή από άπατρι ο οποίος έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφός του ή
  - γ)** το αδίκημα περιλαμβάνεται σε εκείνα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 και διαπράττεται εκτός του εδάφους του, με σκοπό την τέλεση αδικήματος που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 14 εντός της Επικράτειάς του.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 30, κάθε μέρος θεσπίζει τα μέτρα τα οποία κρίνονται αναγκαία για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του σε ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όταν ο εικαζόμενος αυτουργός είναι παρών στο έδαφός του και δεν εκδίδει το εν λόγω πρόσωπο για τον αποκλειστικό λόγο ότι είναι υπήκοός του.

4. Κάθε μέρος μπορεί επίσης να θεσπίζει τα μέτρα που κρίνει αναγκαία για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του σε ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όταν ο εικαζόμενος αυτουργός βρίσκεται στο έδαφός του και δεν τον εκδίδει.

5. Σε περίπτωση κοινοποίησης σε μέρος το οποίο ασκεί τη δικαιοδοσία του βάσει της παρ. 1 ή 2 ή ενημέρωσης του με άλλον τρόπο, ότι ένα ή περισσότερα άλλα μέρη διενεργούν έρευνα, ασκούν δίωξη ή διεξάγουν δικαστική διαδικασία για το ίδιο αδίκημα, οι αρμόδιες αρχές των εν λόγω μερών πραγματοποιούν μεταξύ τους διαβουλεύσεις, κατά περίπτωση, για να συντονίσουν τις ενέργειές τους.

6. Με την επιφύλαξη των κανόνων του γενικού διεθνούς δικαίου, το παρόν πρωτόκολλο δεν αποκλείει την άσκηση τυχόν ποινικής δικαιοδοσίας την οποία θεμελιώνει ένα μέρος σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

Άρθρο 27

Συνεργασία για την επιβολή του νόμου

1. Κάθε μέρος θεσπίζει, σύμφωνα με τα αντίστοιχα εσωτερικά νομικά και διοικητικά του συστήματα, αποτελεσματικά μέτρα για:

- α) την ενίσχυση και, όποτε είναι αναγκαίο, τη θέσπιση διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών, οργανισμών και υπηρεσιών για να διευκολυνθεί η ασφαλής και ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με όλες τις πτυχές των ποινικών αδικημάτων τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14,
- β) τη διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών, των οργανισμών, των τελωνείων, της αστυνομίας και άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου,
- γ) τη συνεργασία με άλλα μέρη στη διεξαγωγή ερευνών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που αφορούν ποινικά αδικήματα τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όσον αφορά:

- i) την ταυτότητα, τις κινήσεις και τις δραστηριότητες προσώπων ύποπτων για συμμετοχή στην τέλεση παρόμοιων αξιόποινων πράξεων ή το σημείο όπου βρίσκονται άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα,
- ii) τη διακίνηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν με τη διάπραξη τέτοιων αξιόποινων πράξεων και
- iii) Τη διακίνηση περιουσιακών στοιχείων, εξοπλισμού ή άλλων εργαλείων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για διάπραξη τέτοιων αδικημάτων,
- δ) την παροχή, κατά περίπτωση, των αναγκαίων στοιχείων ή ποσοτήτων των ουσιών για τη διενέργεια αναλύσεων ή ερευνών,
- ε) τη διευκόλυνση του αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών, οργανισμών και υπηρεσιών και την προώθηση της ανταλλαγής προσωπικού και εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένης, με την επιφύλαξη διμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, και της απόσπασης αξιωματικών συνδέσμων,
- στ) την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών με άλλα μέρη για ειδικά μέσα και μεθόδους που χρησιμοποιούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά τη διάπραξη τέτοιων αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των διαδρομών και των μεταφορικών οχημάτων και της χρήσης πλαστών ταυτοτήτων, παραποιημένων ή πλαστών εγγράφων ή άλλων μέσων απόκρυψης των δραστηριοτήτων τους, και
- ζ) την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών και τον συντονισμό των διοικητικών και άλλων μέτρων που κρίνονται κατάλληλα για τον έγκαιρο εντοπισμό των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14.

2. Ενόψει της εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου, τα μέρη εξετάζουν τη δυνατότητα σύναψης διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων άμεσης συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών τους επιβολής του νόμου ή της ανάλογης τροποποίησή τους, όταν υφίστανται ήδη παρόμοιες συμφωνίες ή ρυθμίσεις. Εάν δεν υπάρχουν παρόμοιες συμφωνίες ή ρυθμίσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, τα μέρη μπορούν να θεωρήσουν το παρόν πρωτόκολλο ως βάση της συνεργασίας για την αμοιβαία επιβολή του νόμου σε σχέση με τις αξιόποινες πράξεις που καλύπτονται από το παρόν πρωτόκολλο. Όποτε κρίνεται σκόπιμο, τα μέρη κάνουν πλήρη χρήση συμφωνιών ή ρυθμίσεων, περιλαμβανομένων διεθνών ή περιφερειακών

οργανισμών, για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου.

3. Τα μέρη καταβάλλουν προσπάθεια να συνεργάζονται, με τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, για να αντιμετωπίσουν το διεθνικό παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού που διαπράττεται με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας.

Άρθρο 28

Αμοιβαία διοικητική συνδρομή

Συνεπώς προς τα αντίστοιχα εθνικά νομικά και διοικητικά τους συστήματα, τα μέρη παρέχουν μεταξύ τους, είτε κατόπιν αιτήματος είτε με δική τους πρωτοβουλία, πληροφορίες για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της τελωνειακής και άλλης συναφούς νομοθεσίας, με σκοπό την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση, τη δίωξη και την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής. Τα μέρη θεωρούν τις πληροφορίες αυτές εμπιστευτικές και ότι προορίζονται για περιορισμένη χρήση, εκτός εάν το μέρος που τις κοινοποιεί ορίζει διαφορετικά. Οι εν λόγω πληροφορίες μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α) νέες τεχνικές επιβολής της τελωνειακής νομοθεσίας και άλλων νομοθεσιών αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητας,
- β) νέες τάσεις, μέσα και μεθόδους εμπλοκής σε παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής,
- γ) εμπορεύματα που είναι γνωστό ότι αποτελούν αντικείμενο παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, καθώς και λεπτομερή στοιχεία για την περιγραφή, τη συσκευασία, τη μεταφορά και την αποθήκευση και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται σε σχέση με τα εν λόγω εμπορεύματα,
- δ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία είναι γνωστό ότι έχουν διαπράξει ή εμπλέκονται σε αξιόποινη πράξη που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 14 και
- ε) κάθε άλλο δεδομένο που θα μπορούσε να βοηθήσει τους ορισμένους οργανισμούς στην εκτίμηση κινδύνου για τη διενέργεια ελέγχου και άλλους σκοπούς επιβολής της εφαρμογής.

Άρθρο 29

Αμοιβαία νομική συνδρομή

1. Τα μέρη παρέχουν μεταξύ τους τη μεγαλύτερη δυνατή αμοιβαία νομική συνδρομή κατά τη διερεύνηση, την άσκηση διώξεων και τη διεξαγωγή δικαστικών διαδικασιών σε σχέση με ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Η αμοιβαία νομική συνδρομή παρέχεται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό σύμφωνα με τους σχετικούς νόμους, τις συνθήκες, τις συμφωνίες και τις ρυθμίσεις από το μέρος που είναι ο αποδέκτης αίτησης σε σχέση με τη διερεύνηση, την άσκηση διώξεων και διεξαγωγή δικαστικών διαδικασιών όσον αφορά τα αδικήματα για τα οποία μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα νομικά πρόσωπα στο μέρος που υποβάλλει την αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος πρωτοκόλλου.

3. Η αμοιβαία νομική συνδρομή που παρέχεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορεί να ζητείται για οποιονδήποτε από τους ακόλουθους σκοπούς:

- α) τη διεξαγωγή αποδείξεων ή τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων,
- β) την επίδοση δικογράφων,
- γ) την εκτέλεση ενταλμάτων έρευνας και κατάσχεσης και τη δέσμευση,
- δ) την εξέταση αντικειμένων και χώρων,
- ε) την παροχή πληροφοριών, αποδεικτικών στοιχείων και εμπειρογνωμοσύνης,
- στ) την παροχή πρωτότυπων ή επικυρωμένων αντιγράφων σχετικών εγγράφων και αρχείων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων, τραπεζικών, χρηματοοικονομικών, εταιρικών ή επαγγελματικών αρχείων,
- ζ) Τον εντοπισμό ή την παρακολούθηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, περιουσιακών στοιχείων, εργαλείων ή άλλων μέσων για τη διεξαγωγή αποδείξεων,
- η) τη διευκόλυνση της εκούσιας εμφάνισης προσώπων στο μέρος που υποβάλλει την αίτηση και
- θ) την παροχή κάθε άλλης συνδρομής που δεν αντίκειται στο εθνικό δίκαιο του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις υποχρεώσεις βάσει καμίας άλλης διμερούς ή πολυμερούς συνθήκης, η οποία διέπει ή θα διέπει, συνολικά ή εν μέρει, την αμοιβαία νομική συνδρομή.

5. Οι παρ. 6 έως 24 εφαρμόζονται, βάσει της αρχής της αμοιβαιότητας, σε αιτήσεις που υποβάλλονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εάν τα εν λόγω μέρη δεν δεσμεύονται από συνθήκη ή διακυβερνητική συμφωνία αμοιβαίας νομικής συνδρομής. Εάν τα μέρη δεσμεύονται από παρόμοια συνθήκη ή διακυβερνητική συμφωνία, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις της εν λόγω συνθήκης ή διακυβερνητικής συμφωνίας, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν να εφαρμόσουν αντ' αυτών τις παρ. 6 έως 24. Ενθαρρύνονται έντονα τα μέρη να εφαρμόσουν αυτές τις παραγράφους, εάν διευκολύνουν τη συνεργασία.

6. Τα μέρη ορίζουν μια κεντρική αρχή που έχει την αρμοδιότητα και την εξουσία να λαμβάνει αιτήσεις αμοιβαίας νομικής συνδρομής και είτε να τις εκτελεί η ίδια είτε να τις διαβιβάζει για εκτέλεση στις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές. Όταν ένα μέρος έχει ειδική περιοχή ή έδαφος με χωριστό σύστημα αμοιβαίας νομικής συνδρομής, μπορεί να ορίσει μια χωριστή κεντρική αρχή που θα ασκεί την ίδια λειτουργία για την εν λόγω περιοχή ή το έδαφος. Οι κεντρικές αρχές διασφαλίζουν την ταχεία και ορθή εκτέλεση ή τη διαβίβαση των αιτήσεων που λαμβάνουν. Όταν η κεντρική αρχή διαβιβάζει την αίτηση προς εκτέλεση σε αρμόδια αρχή, ενθαρρύνει την ταχεία και ορθή εκτέλεση της αίτησης από την αρμόδια αρχή. Κάθε μέρος γνωστοποιεί την κεντρική αρχή που ορίζεται γι' αυτόν τον σκοπό στον Προϊστάμενο της Γραμματείας της σύμβασης κατά την προσχώρηση, την αποδοχή, την έγκριση, την τυπική επιβεβαίωση ή επικύρωση του παρόντος πρωτοκόλλου. Η διαβίβαση αιτήσεων αμοιβαίας νομικής συνδρομής και κάθε σχετικής ανακοίνωσης πραγματοποιείται μεταξύ των κεντρικών αρχών που ορίζονται από τα μέρη. Η απαίτηση αυτή ισχύει με την επιφύλαξη του δικαιώματος ενός μέρους να ζητεί να απευθύνονται σε αυτό οι εν λόγω αιτήσεις και ανακοινώσεις διά της διπλωματικής οδού και, σε επείγουσες περιστάσεις, εάν συμφωνούν τα μέρη, μέσω των κατάλληλων διεθνών οργανισμών, όταν αυτό είναι εφικτό.

7. Οι αιτήσεις υποβάλλονται εγγράφως ή, όταν είναι δυνατόν, με κάθε μέσο που παράγει γραπτό αποτύπωμα, σε γλώσσα αποδεκτή από το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, με τους όρους που επιτρέπουν στο μέρος να διαπιστώσει την αυθεντικότητα του εγγράφου. Η γλώσσα ή οι γλώσσες που είναι αποδεκτές από το κάθε μέρος κοινοποιούνται στον Προϊστάμενο της Γραμματείας της σύμβασης κατά την προσχώρηση, αποδοχή, έγκριση, τυπική επιβεβαίωση ή επικύρωση του παρόντος πρωτοκόλλου. Σε επείγουσες περιστάσεις και όταν υπάρχει συμφωνία μεταξύ των μερών, οι αιτήσεις

μπορεί να υποβάλλονται προφορικά, αλλά στη συνέχεια πρέπει να επιβεβαιώνονται εγγράφως.

8. Μια αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής περιέχει: α) τα στοιχεία της αιτούσας αρχής,

β) το αντικείμενο και τη φύση της έρευνας, δίωξης ή δικαστικής διαδικασίας την οποία αφορά η αίτηση, καθώς και το όνομα και τα καθήκοντα της αρχής η οποία διεξάγει την εν λόγω έρευνα, δίωξη ή δικαστική διαδικασία,

γ) περίληψη των σχετικών πραγματικών περιστατικών, εκτός από τις αιτήσεις με σκοπό την επίδοση δικογράφων,

δ) περιγραφή της αιτούμενης συνδρομής και στοιχεία τυχόν ειδικής διαδικασίας που επιθυμεί να ακολουθηθεί το αιτούν μέρος,

ε) αν είναι δυνατό, την ταυτότητα, τον τόπο και την εθνικότητα κάθε εμπλεκόμενου,

στ) τον σκοπό για τον οποίο ζητούνται τα αποδεικτικά στοιχεία, οι πληροφορίες ή η δράση και

ζ) τις διατάξεις του εθνικού δικαίου σχετικά με το ποινικό αδίκημα και την ποινή που αυτό επισύρει.

9. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες, όταν αυτό φαίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση της αίτησης, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, ή όταν μπορεί να διευκολύνει την εκτέλεση.

10. Η αίτηση εκτελείται σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του μέρους στο οποίο απευθύνεται, εφόσον δεν αντιβαίνει το εθνικό δίκαιο του μέρους στο οποίο απευθύνεται και, εάν είναι δυνατόν, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στην αίτηση.

11. Το αιτούν μέρος δεν κοινοποιεί ούτε χρησιμοποιεί πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία που του παρέχει το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση για τη διενέργεια ερευνών, την άσκηση δίωξεων ή τη διεξαγωγή δικαστικών διαδικασιών, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στην αίτηση, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση. Καμία διάταξη της παρούσας παρ. δεν εμποδίζει το αιτούν μέρος να αποκαλύψει στο πλαίσιο των διαδικασιών του πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία απαλλακτικά για έναν κατηγορούμενο. Σε αυτή την περίπτωση, το αιτούν μέρος γνωστοποιεί στο μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση πριν τη δημοσιοποίηση και, εάν ζητηθεί, συμβουλευέται το μέρος στο οποίο

απευθύνεται η αίτηση. Εάν, σε έκτακτες περιστάσεις, δεν είναι δυνατή η εκ των προτέρων ειδοποίηση, το αιτούν μέρος ενημερώνει άμεσα το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση σχετικά με τη δημοσιοποίηση.

12. Το αιτούν μέρος μπορεί να ζητήσει από το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση να μη γνωστοποιήσει το γεγονός και το αντικείμενο της αίτησης, παρά μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίο για την εκτέλεση της αίτησης. Εάν το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν μπορεί να τηρήσει την απαίτηση της εμπιστευτικότητας, ενημερώνει άμεσα το αιτούν μέρος.

13. Εφόσον είναι δυνατό και σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές του εθνικού δικαίου, όταν ένα φυσικό πρόσωπο βρίσκεται στο έδαφος ενός μέρους και πρέπει να καταθέσει ως μάρτυρας ή εμπειρογνώμονας στις δικαστικές αρχές άλλου μέρους, το πρώτο μέρος μπορεί, κατόπιν αιτήσεως του άλλου, να επιτρέψει τη διεξαγωγή της κατάθεσης με βιντεοδιάσκεψη, όταν δεν είναι εφικτό ή εάν το εν λόγω φυσικό πρόσωπο δεν επιθυμεί να εμφανιστεί αυτοπροσώπως στο έδαφος του αιτούντος μέρους. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν να ληφθεί η κατάθεση από δικαστική αρχή του αιτούντος μέρους με την παρουσία δικαστικού λειτουργού του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

14. Η αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής μπορεί να απορριφθεί:

- α) εάν η αίτηση δεν υποβληθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο,
- β) εάν το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση θεωρεί ότι η εκτέλεση της αίτησης μπορεί να θίξει την κυριαρχία, την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή άλλα ζωτικά του συμφέροντα,
- γ) εάν το εθνικό δίκαιό του απαγορεύει στις αρχές του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση να εκτελέσουν τη ζητούμενη ενέργεια για τυχόν παρόμοια αξιόποινη πράξη, σε περίπτωση που αυτή υποβαλλόταν σε έρευνα, δίκωξη ή δικαστική διαδικασία υπό τη δική τους δικαιοδοσία,
- δ) όταν η αίτηση αφορά αξιόποινη πράξη για την οποία η ανώτατη ποινή στο μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση είναι κατώτερη από δύο έτη φυλάκισης ή άλλες ποινές στερητικές της ελευθερίας ή όταν, κατά την κρίση του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, η παροχή της συνδρομής θα συνεπαγόταν δυσανάλογα μεγάλη επιβάρυνση για τους πόρους του σε σχέση με τη σοβαρότητα της αξιόποινης πράξης ή
- ε) εάν θα ήταν αντίθετη με το νομικό σύστημα του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση η εκτέλεση της αίτησης για παροχή αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.

15. Κάθε άρνηση παροχής αμοιβαίας νομικής συνδρομής αιτιολογείται.

16. Κανένα μέρος δεν μπορεί να αρνηθεί την παροχή αμοιβαίας νομικής συνδρομής βάσει του παρόντος άρθρου με τη δικαιολογία του τραπεζικού απορρήτου.

17. Τα μέρη δεν μπορούν να αρνηθούν αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής για τον αποκλειστικό λόγο ότι η αξιόποινη πράξη θεωρείται ότι αφορά και φορολογικά θέματα.

18. Τα μέρη μπορούν να αρνηθούν την παροχή αμοιβαίας νομικής συνδρομής βάσει του παρόντος άρθρου λόγω απουσίας διττού αξιοποίνου. Εντούτοις, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί, εάν το κρίνει σκόπιμο, να παρέχει συνδρομή, στην έκταση που αποφασίζει και κατά τη διακριτική ευχέρειά του, ανεξάρτητα αν η πράξη θα συνιστούσε αδίκημα βάσει του εθνικού δικαίου του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

19. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση εκτελεί το συντομότερο δυνατό την αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής και λαμβάνει υπόψη όσο το δυνατόν περισσότερο ενδεχόμενες προθεσμίες που προτείνει το αιτούν μέρος και για τις οποίες παρέχονται εξηγήσεις, κατά προτίμηση στην αίτηση. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση απαντά σε εύλογα αιτήματα του αιτούντος μέρους σχετικά με την πρόοδο του χειρισμού της αίτησής του. Το αιτούν μέρος ενημερώνει άμεσα το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση όταν δεν απαιτείται πλέον η ζητηθείσα συνδρομή.

20. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να αναβάλει την παροχή αμοιβαίας νομικής συνδρομής για τον λόγο ότι αυτή παρεμβάλλεται σε έρευνα, δίωξη ή δικαστική διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη.

21. Πριν απορρίψει μια αίτηση κατ' εφαρμογή της παρ.14 ή αναβάλει την εκτέλεσή της κατ' εφαρμογή της παρ. 20, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβουλεύεται με το αιτούν μέρος για να εξετάσουν αν η συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί με την επιφύλαξη όρων και προϋποθέσεων που κρίνονται αναγκαία. Εάν το αιτούν μέρος αποδεχθεί τη συνδρομή βάσει αυτών των όρων, συμμορφώνεται με τους όρους.

22. Το σύνηθες κόστος εκτέλεσης μιας αίτησης βαρύνει το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, εκτός εάν τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Σε περίπτωση που, για την εκτέλεση της αίτησης, απαιτούνται ή πρόκειται να απαιτηθούν σημαντικές ή έκτακτες δαπάνες, τα μέρη διενεργούν διαβουλεύσεις για να καθορίσουν τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων θα εκτελεστεί η αίτηση, καθώς και τον τρόπο κάλυψης των εξόδων.

23. Σε περίπτωση αιτήσεως, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση:

- α) χορηγεί στο αιτούν μέρος αντίγραφα δημόσιων αρχείων, εγγράφων ή δεδομένων που έχει στην κατοχή του τα οποία, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, είναι διαθέσιμα στο ευρύ κοινό και
- β) μπορεί, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, να χορηγήσει στο αιτούν μέρος το σύνολο ή μέρος των αντιγράφων δημόσιων αρχείων, εγγράφων ή δεδομένων που έχει στην κατοχή του τα οποία, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, δεν είναι διαθέσιμα στο ευρύ κοινό ή να τα χορηγήσει υπό τους όρους που θεωρεί αναγκαίους.

24. Τα μέρη εξετάζουν, εφόσον είναι αναγκαίο, τη δυνατότητα σύναψης διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων που θα εξυπηρετούσαν τους σκοπούς ή θα έθεταν σε εφαρμογή ή θα ενίσχυαν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 30

Έκδοση

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στα ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου, όταν:

- α) το πρόσωπο για το οποίο υποβάλλεται αίτηση έκδοσης βρίσκεται στο έδαφος του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση,
- β) το ποινικό αδίκημα για το οποίο ζητείται έκδοση τιμωρείται βάσει του εθνικού δικαίου τόσο του αιτούντος μέρους όσο και του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση και
- γ) η αξιόποινη πράξη επισύρει ανώτατη ποινή φυλάκισης ή άλλες στερητικές της ελευθερίας ποινές τουλάχιστον τεσσάρων ετών ή σοβαρότερη ποινή ή μικρότερη ποινή που αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών κατ' εφαρμογή διμερών και πολυμερών συνθηκών ή άλλων διεθνών συμφωνιών.

2. Κάθε ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο θεωρείται ότι περιλαμβάνεται ως αδίκημα υποκείμενο σε έκδοση σε κάθε συμφωνία έκδοσης μεταξύ των μερών. Τα μέρη δεσμεύονται να περιλαμβάνουν αυτά τα αδικήματα ως αδικήματα υποκείμενα σε έκδοση σε κάθε συμφωνία έκδοσης που πρόκειται να συνάψουν μεταξύ τους.

3. Εάν ένα μέρος το οποίο θέτει ως προϋπόθεση για την έκδοση προσώπου την ύπαρξη συμφωνίας λάβει αίτηση έκδοσης από άλλο μέρος με το οποίο δεν έχει συνάψει συμφωνία έκδοσης, μπορεί να θεωρήσει το παρόν πρωτόκολλο

ως τη νομική βάση για την έκδοση όσον αφορά κάθε ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.

4. Τα μέρη τα οποία δεν θέτουν ως προϋπόθεση για έκδοση την ύπαρξη συμφωνίας αναγνωρίζουν τα ποινικά αδικήματα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν άρθρο ως αδικήματα υποκείμενα σε έκδοση μεταξύ τους.

5. Η έκδοση υπόκειται στους όρους που ορίζει το εθνικό δίκαιο του αποδέκτη της αίτησης ή στις εφαρμοστέες συμφωνίες έκδοσης που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, όρους σχετικά με την απαίτηση ελάχιστης ποινής για την έκδοση και τους λόγους για τους οποίους ο αποδέκτης της αίτησης μπορεί να αρνηθεί την έκδοση.

6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού τους δικαίου, τα μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να επισπεύδουν τις διαδικασίες έκδοσης και να απλουστεύουν τις απαιτήσεις ως προς τα αποδεικτικά στοιχεία για ποινικά αδικήματα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.

7. Ένα μέρος στο έδαφος του οποίου είναι παρών εικαζόμενος αυτουργός, εάν δεν εκδώσει το εν λόγω πρόσωπο για ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο για τον αποκλειστικό λόγο ότι το εν λόγω πρόσωπο είναι υπήκοός του, έχει υποχρέωση, εάν το ζητήσει το μέρος που επιδιώκει την έκδοση, να παραπέμψει την υπόθεση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στις αρμόδιες αρχές του για την άσκηση δίωξης. Οι εν λόγω αρχές εκδίδουν την απόφασή τους και διεξάγουν τις διαδικασίες τους κατά τον ίδιο τρόπο όπως και για κάθε άλλο αδίκημα παρόμοιας φύσης βάσει του εθνικού δικαίου του εν λόγω μέρους. Τα εμπλεκόμενα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους, ιδίως για διαδικαστικά θέματα και για τη διεξαγωγή των αποδείξεων, για να διασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα αυτής της δίωξης.

8. Όταν επιτρέπεται σε ένα μέρος βάσει του εθνικού δικαίου του να εκδώσει ή να παραδώσει με άλλον τρόπο έναν υπήκοό του μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο θα επιστραφεί στο εν λόγω μέρος για να εκτίσει την ποινή που του επιβάλλεται ως αποτέλεσμα της δίκης ή των διαδικασιών για τα οποία ζητήθηκε η έκδοση ή η παράδοση του προσώπου και το εν λόγω μέρος και το μέρος που ζητεί την έκδοση του προσώπου συμφωνούν με αυτήν την επιλογή και με άλλους όρους που κρίνουν ενδεχομένως απαραίτητους, η εν λόγω υπό όρους έκδοση ή παράδοση είναι επαρκής για την τήρηση της υποχρέωσης που ορίζεται στην παρ. 7.

9. Εάν η έκδοση, που ζητείται για τους σκοπούς της επιβολής ποινής, απορριφθεί για τον λόγο ότι το καταζητούμενο πρόσωπο είναι υπήκοος του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, εάν το επιτρέπει το εθνικό του δίκαιο και σύμφωνα με τις διατάξεις

του εν λόγω δικαίου, κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος μέρους, εξετάζει τη δυνατότητα έκτισης της ποινής που επιβλήθηκε βάσει του εθνικού δικαίου του αιτούντος μέρους ή την εκτέλεση της υπόλοιπης ποινής.

10. Κάθε πρόσωπο σε βάρος του οποίου διεξάγονται διαδικασίες σε σχέση με ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο απολαμβάνει εγγυημένη δίκαιη μεταχείριση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, με όλα τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις που παρέχει το εθνικό δίκαιο του μέρους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το εν λόγω πρόσωπο.

11. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιβάλλει υποχρέωση έκδοσης, εάν το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι η αίτηση υποβάλλεται με σκοπό τη δίωξη ή την τιμωρία ενός προσώπου λόγω φύλου, φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, εθνοτικής προέλευσης ή πολιτικών πεποιθήσεων ή ότι η ικανοποίηση της αίτησης θα μπορούσε να προκαλέσει ζημία στο εν λόγω πρόσωπο για οποιονδήποτε από τους λόγους αυτούς.

12. Τα μέρη δεν μπορούν να αρνηθούν αίτηση έκδοσης για τον αποκλειστικό λόγο ότι το αδίκημα θεωρείται ότι ενέχει και φορολογικές πτυχές.

13. Πριν αρνηθεί την έκδοση, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβουλεύεται, κατά περίπτωση, με το αιτούν μέρος για να του παράσχει ευρεία δυνατότητα να καταθέσει τη γνώμη του και πληροφορίες σχετικά με τον ισχυρισμό του.

14. Τα μέρη επιδιώκουν να συνάπτουν διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες ή ρυθμίσεις για την εκτέλεση ή τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της έκδοσης. Όταν τα μέρη δεσμεύονται με υφιστάμενη συμφωνία ή διακυβερνητικό διακανονισμό, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας ή διακυβερνητικού διακανονισμού, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν να εφαρμόσουν αντ' αυτών τις παρ. 1 έως 13.

Άρθρο 31

Μέτρα για την εξασφάλιση της έκδοσης

1. Με την επιφύλαξη του εθνικού του δικαίου και τις συμφωνίες έκδοσης που έχει συνάψει, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί, εάν θεωρεί ότι το δικαιολογούν οι περιστάσεις και υπάρχει επείγουσα ανάγκη και σχετικό αίτημα του αιτούντος μέρους, να θέσει υπό προσωρινή κράτηση πρόσωπο του οποίου ζητείται η έκδοση και το οποίο βρίσκεται στο έδαφός του ή να λάβει άλλα αναγκαία μέτρα που θα διασφαλίσουν την παρουσία του στις διαδικασίες έκδοσης.

2. Τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της παρ. 1 κοινοποιούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, κατά περίπτωση και χωρίς καθυστέρηση, στο αιτούν μέρος.

3. Κάθε πρόσωπο για το οποίο λαμβάνονται μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 1 έχει δικαίωμα:

- α) να επικοινωνήσει άμεσα με τον πλησιέστερο κατάλληλο εκπρόσωπο του κράτους του οποίου είναι υπήκοος ή, εάν είναι άπατρις, του κράτους στο έδαφος του οποίου διαμένει συνήθως το εν λόγω πρόσωπο και
- β) να τον επισκεφθεί εκπρόσωπος του εν λόγω κράτους.

ΜΕΡΟΣ VI

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 32

Υποβολή εκθέσεων και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Κάθε μέρος υποβάλλει στη διάσκεψη των μερών, μέσω της Γραμματείας της σύμβασης, περιοδικές εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Το μορφότυπο και το περιεχόμενο αυτών των εκθέσεων καθορίζεται από τη διάσκεψη των μερών. Οι εν λόγω εκθέσεις αποτελούν μέρος του μέσου τακτικής υποβολής εκθέσεων της σύμβασης-πλασίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

3. Το αναφερόμενο στην παράγραφο 1 περιεχόμενο των περιοδικών εκθέσεων καθορίζεται αφού ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α) οι πληροφορίες σχετικά με νομοθετικά, εκτελεστικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου,
- β) οι πληροφορίες, κατά περίπτωση, για ενδεχόμενους περιορισμούς ή εμπόδια που αντιμετωπίστηκαν κατά την εφαρμογή του εν λόγω πρωτοκόλλου, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνονται για την άρση αυτών των εμποδίων,
- γ) οι πληροφορίες, κατά περίπτωση, για τη χρηματοδοτική και τεχνική βοήθεια που έχει χορηγηθεί, εισπραχθεί ή ζητηθεί για δραστηριότητες που σχετίζονται με την εξάλειψη του αθέμιτου εμπορίου των προϊόντων καπνού και

δ) οι πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 20.

Εάν έχουν ήδη συγκεντρωθεί δεδομένα στο πλαίσιο του μηχανισμού αναφοράς της διάσκεψης των μερών, η σύνοδος των μερών δεν επαναλαμβάνει αυτές τις προσπάθειες.

4. Η σύνοδος των μερών, κατ' εφαρμογή των άρθρων 33 και 36, εξετάζει τη δυνατότητα ρυθμίσεων που βοηθούν μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο, εάν το ζητήσουν, να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος άρθρου.

5. Η υποβολή των πληροφοριών βάσει των εν λόγω άρθρων υπόκειται στο εθνικό δίκαιο σχετικά με την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτική ζωή. Τα μέρη προστατεύουν, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες που υποβάλλονται ή ανταλλάσσονται.

ΜΕΡΟΣ VII

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Άρθρο 33

Σύνοδος των μερών

1. Θεσπίζεται σύνοδος των μερών. Η πρώτη συνεδρίαση της συνόδου των μερών συγκαλείται από τη Γραμματεία της σύμβασης αμέσως πριν ή αμέσως μετά την επόμενη τακτική συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Μετέπειτα, η Γραμματεία τη σύμβασης συγκαλεί τακτικές συνεδριάσεις της συνόδου των μερών, αμέσως πριν ή αμέσως μετά τις τακτικές συνεδριάσεις της διάσκεψης των μερών.

3. Συγκαλούνται έκτακτες συνεδριάσεις της συνόδου των μερών όποτε η σύνοδος το κρίνει απαραίτητο ή μετά από γραπτό αίτημα οποιουδήποτε μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι, εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση του αιτήματος στα μέρη από τη Γραμματεία της Σύμβασης, το αίτημα υποστηρίζεται τουλάχιστον από το ένα τρίτο των μερών.

4. Ο εσωτερικός κανονισμός και οι δημοσιονομικές διατάξεις της διάσκεψης των μερών της σύμβασης-πλασιού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, στη σύνοδο των μερών, εκτός εάν η σύνοδος των μερών αποφασίσει διαφορετικά.

5. Η σύνοδος των μερών επανεξετάζει σε τακτά διαστήματα την εφαρμογή του πρωτοκόλλου και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του.

6. Η σύνοδος των μερών αποφασίζει σχετικά με την κλίμακα και τον μηχανισμό των προαιρετικών συνεισφορών των μερών του πρωτοκόλλου για τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου, καθώς και άλλους πιθανούς πόρους για την εφαρμογή του.

7. Σε κάθε τακτική συνεδρίαση, η σύνοδος των μερών εγκρίνει με ομοφωνία προϋπολογισμό και σχέδιο εργασίας για την οικονομική περίοδο μέχρι την επόμενη τακτική συνεδρίαση, τα οποία είναι διαφορετικά από τον προϋπολογισμό και το πρόγραμμα εργασίας της σύμβασης-πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

Άρθρο 34

Γραμματεία

1. Η Γραμματεία της σύμβασης είναι η Γραμματεία του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Η Γραμματεία της σύμβασης ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα με την ιδιότητα της Γραμματείας του παρόντος πρωτοκόλλου:

- α) ρυθμίζει τις συνεδριάσεις της συνόδου των μερών και, ενδεχομένως, επικουρικών οργάνων, καθώς και ομάδων εργασίας και άλλων οργάνων που συγκροτούνται από τη σύνοδο των μερών, και τους παρέχει τις αναγκαίες υπηρεσίες,
- β) λαμβάνει, αναλύει, διαβιβάζει και παρέχει υλικό ανάδρασης στα ενδιαφερόμενα μέρη, κατά τα απαιτούμενα, και προς τη σύνοδο των μερών σχετικά με τις εκθέσεις που λαμβάνει σύμφωνα με το παρόν πρωτόκολλο και διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών,
- γ) παρέχει βοήθεια στα μέρη, ιδιαίτερα τα μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και τα μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο, κατόπιν αιτήσεως, με τη συλλογή, κοινοποίηση και ανταλλαγή των αναγκαίων πληροφοριών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, και συνδρομή για τον εντοπισμό διαθέσιμων πόρων, προκειμένου να διευκολύνει την τήρηση των υποχρεώσεων δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου,

- δ) συντάσσει εκθέσεις των δραστηριοτήτων της βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου υπό την καθοδήγηση της συνόδου και τις υποβάλλει στη σύνοδο των μερών,
- ε) διασφαλίζει, υπό την καθοδήγηση της συνόδου των μερών, τον αναγκαίο συντονισμό με τους αρμόδιους διεθνείς και περιφερειακούς διακυβερνητικούς οργανισμούς και άλλους φορείς,
- στ) συνάπτει, υπό την καθοδήγηση της συνόδου των μερών, τις διοικητικές ή συμβατικές ρυθμίσεις που ενδέχεται να απαιτούνται για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της ως Γραμματείας του παρόντος πρωτοκόλλου,
- ζ) λαμβάνει και εξετάζει τις αιτήσεις διακυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών που επιθυμούν να διαπιστευθούν ως παρατηρητές της συνόδου των μερών, αφού βεβαιωθεί παράλληλα ότι δεν συνδέονται με την καπνοβιομηχανία, και υποβάλλει τις αναθεωρημένες αιτήσεις στη σύνοδο των μερών προς εξέταση και
- η) εκτελεί άλλα γραμματειακά καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν πρωτόκολλο και άλλα καθήκοντα που ενδέχεται να ορίσει η σύνοδος των μερών.

Άρθρο 35

Σχέσεις μεταξύ της συνόδου των μερών και διακυβερνητικών οργανισμών

Για την παροχή τεχνικής και χρηματοδοτικής συνεργασίας για την επίτευξη του στόχου του παρόντος πρωτοκόλλου, οι σύνοδοι των μερών μπορούν να ζητήσουν τη συνεργασία αρμόδιων διεθνών και περιφερειακών διακυβερνητικών οργανισμών, περιλαμβανομένων χρηματοοικονομικών και αναπτυξιακών οργανισμών.

Άρθρο 36

Χρηματοδοτικοί πόροι

- 1.** Τα μέρη αναγνωρίζουν τον σημαντικό ρόλο των χρηματοδοτικών πόρων στην επίτευξη του στόχου του παρόντος πρωτοκόλλου και αναγνωρίζουν τη σημασία του άρθρου 26 της σύμβασης πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού για την επίτευξη των στόχων της σύμβασης.
- 2.** Κάθε μέρος χορηγεί χρηματοδοτική στήριξη για τις εθνικές δραστηριότητές του για την επίτευξη των στόχων του παρόντος

πρωτοκόλλου, σύμφωνα με τα εθνικά σχέδια, τις προτεραιότητες και τα προγράμματά του.

3. Τα μέρη προωθούν, κατά περίπτωση, τη χρήση διμερών, περιφερειακών, υποπεριφερειακών και άλλων πολυμερών διαύλων για τη χορήγηση χρηματοδότησης για την ενίσχυση της ικανότητας των μερών που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και των μερών με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18, ενθαρρύνονται τα μέρη, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τις πολιτικές τους και όταν είναι απαραίτητο, να χρησιμοποιούν κατασχεμένα έσοδα που προέρχονται από το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου.

5. Τα μέρη που εκπροσωπούνται σε συναφείς περιφερειακούς και διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς και χρηματοπιστωτικούς και αναπτυξιακούς οργανισμούς ενθαρρύνουν αυτές τις οντότητες να χορηγούν χρηματοδοτική συνδρομή για να βοηθήσουν τα μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και τα μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου, χωρίς να περιορίζουν τα δικαιώματα συμμετοχής σε αυτούς τους οργανισμούς.

6. Τα μέρη συμφωνούν ότι:

α) για να βοηθηθούν τα μέρη να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το παρόν πρωτόκολλο, θα πρέπει να συγκεντρώνονται και να χρησιμοποιούνται όλοι οι πιθανοί και υφιστάμενοι πόροι που διατίθενται για δραστηριότητες που συνδέονται με τον στόχο του παρόντος πρωτοκόλλου, προς όφελος όλων των μερών, ιδίως των μερών που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και των μερών με οικονομίες μετάβασης, και

β) η Γραμματεία της σύμβασης παρέχει σε μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και σε μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο, εάν το ζητήσουν, συμβουλές σχετικά με τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης, για να τους διευκολύνει να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου.

7. Τα μέρη μπορούν να ζητήσουν από την καπνοβιομηχανία να επιβαρυνθεί με τα έξοδα που συνδέονται με τις υποχρεώσεις ενός μέρους να επιτύχει τους στόχους του παρόντος πρωτοκόλλου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της σύμβασης-πλασίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

8. Τα μέρη καταβάλλουν προσπάθεια, με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου τους, να επιτύχουν την αυτοχρηματοδότηση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου, μεταξύ άλλων μέσω της είσπραξης φόρων και άλλων επιβαρύνσεων σε προϊόντα καπνού.

ΜΕΡΟΣ VIII

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 37

Επίλυση διαφορών

Η επίλυση διαφορών μεταξύ των μερών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου διέπεται από το άρθρο 27 της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

ΜΕΡΟΣ IX

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Άρθρο 38

Τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου

- 1.** Κάθε μέρος μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις του παρόντος πρωτοκόλλου.
- 2.** Οι τροποποιήσεις του παρόντος πρωτοκόλλου εξετάζονται και εγκρίνονται από τη σύνοδο των μερών. Το κείμενο κάθε προτεινόμενης τροποποίησης του παρόντος πρωτοκόλλου κοινοποιείται στα μέρη από τη Γραμματεία της σύμβασης τουλάχιστον έξι μήνες πριν τη συνεδρίαση στην οποία υποβάλλεται για έγκριση. Η Γραμματεία της σύμβασης κοινοποιεί επίσης τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στα μέρη που έχουν υπογράψει το παρόν πρωτόκολλο και, για ενημέρωση, στον θεματοφύλακα.
- 3.** Τα μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια να καταλήξουν σε ομόφωνη απόφαση για κάθε προτεινόμενη τροποποίηση του παρόντος πρωτοκόλλου. Εάν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για την επίτευξη ομοφωνίας και δεν επιτευχθεί, η τροποποίηση εγκρίνεται, ως έσχατη λύση, από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν στη συνεδρίαση. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, με τον όρο «παρόντα και ψηφίζοντα μέρη» νοούνται τα μέρη που είναι παρόντα και αποθέτουν

θετική ή αρνητική ψήφο. Η Γραμματεία της σύμβασης διαβιβάζει κάθε εγκριθείσα τροπολογία στον θεματοφύλακα, ο οποίος την κοινοποιεί σε όλα τα μέρη προς αποδοχή.

4. Τα μέσα αποδοχής μιας τροποποίησης κατατίθενται στον θεματοφύλακα. Τροποποίηση που εγκρίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 τίθεται σε ισχύ για τα μέρη που την έχουν αποδεχτεί την 90ή ημέρα από την ημερομηνία παραλαβής από τον θεματοφύλακα της πράξης αποδοχής τουλάχιστον από τα δύο τρίτα των μερών.

5. Η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για όλα τα άλλα μέρη την 90ή ημέρα από την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω μέρος καταθέτει στον θεματοφύλακα την πράξη του αποδοχής της εν λόγω τροποποίησης.

Άρθρο 39

Έκδοση και τροποποίηση παραρτημάτων του παρόντος πρωτοκόλλου

- 1.** Κάθε μέρος μπορεί να υποβάλει προτάσεις για παράρτημα του παρόντος πρωτοκόλλου και να προτείνει τροποποιήσεις των παραρτημάτων του παρόντος πρωτοκόλλου.
- 2.** Τα παραρτήματα περιορίζονται σε καταλόγους, έντυπα και κάθε άλλο περιγραφικό υλικό που αφορά διαδικαστικά, επιστημονικά, τεχνικά ή διοικητικά θέματα.
- 3.** Τα παραρτήματα του παρόντος πρωτοκόλλου και οι τροποποιήσεις τους προτείνονται, εγκρίνονται και τίθενται σε ισχύ σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 38.

ΜΕΡΟΣ Χ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40

Επιφυλάξεις

Το παρόν πρωτόκολλο δεν επιδέχεται επιφυλάξεων.

Άρθρο 41

Αποχώρηση

- 1.** Ανά πάσα στιγμή μετά την παρέλευση δύο (2) ετών από την ημερομηνία κατά την οποία έχει τεθεί σε ισχύ το παρόν πρωτόκολλο για ένα μέρος, το εν λόγω μέρος δύναται να αποχωρήσει από το πρωτόκολλο παραδίδοντας έγγραφη κοινοποίηση στον θεματοφύλακα.
- 2.** Κάθε τέτοια αποχώρηση αρχίζει να ισχύει κατά τη λήξη ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής από τον θεματοφύλακα της κοινοποίησης της αποχώρησης ή από μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία ορίζεται στην κοινοποίησης της αποχώρησης.
- 3.** Κάθε μέρος που αποχωρεί από τη σύμβαση-πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού θεωρείται ότι αποχωρεί και από το παρόν πρωτόκολλο, με ισχύ από την ημερομηνία αποχώρησής του από τη σύμβαση-πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

Άρθρο 42

Δικαίωμα ψήφου

- 1.** Κάθε μέρος του παρόντος πρωτοκόλλου έχει μία ψήφο, εκτός από την πρόβλεψη της παρ. 2.
- 2.** Οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης, για θέματα της αρμοδιότητάς τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι μέρη του παρόντος πρωτοκόλλου. Οι οργανισμοί αυτοί δεν μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα ψήφου, εάν κάποιο από τα κράτη μέλη τους ασκήσει το δικαίωμα ψήφου του, και αντιστρόφως.

Άρθρο 43

Υπογραφή

Το πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή από όλα τα μέρη της σύμβασης-πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού στην έδρα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στη Γενεύη από τις 10 έως τις 11 Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη έως τις 9 Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 44

Κύρωση, αποδοχή, έγκριση, τυπική επιβεβαίωση ή προσχώρηση

1. Το παρόν πρωτόκολλο υπόκειται στην κύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση των κρατών και την τυπική επιβεβαίωση ή την προσχώρηση των οργανισμών περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που είναι μέρη της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

Είναι ανοικτό για προσχώρηση από την επομένη της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας υπογραφής του πρωτοκόλλου. Οι πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, τυπικής επιβεβαίωσης ή προσχώρησης κατατίθενται στον θεματοφύλακα.

2. Κάθε οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που γίνεται μέρος, χωρίς να είναι μέρος κανένα από τα κράτη μέλη του, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου. Όσον αφορά τους οργανισμούς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη των οποίων είναι μέρη, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του αποφασίζουν σχετικά με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους για την τήρηση των υποχρεώσεών τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη δεν δικαιούνται να ασκούν ταυτοχρόνως δικαιώματα δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου.

3. Οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δηλώνουν, στις πράξεις τους για την τυπική επιβεβαίωση ή στις πράξεις προσχώρησής τους, την έκταση της αρμοδιότητάς τους όσον αφορά τα θέματα που διέπονται από το παρόν πρωτόκολλο. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν επίσης τον θεματοφύλακα, ο οποίος με τη σειρά του ενημερώνει τα μέρη για κάθε ουσιαστική τροποποίηση όσον αφορά την αρμοδιότητά τους.

Άρθρο 45

Έναρξη ισχύος

1. Το παρόν πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει την 90ή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης στον θεματοφύλακα της 40ής πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, τυπικής επιβεβαίωσης ή προσχώρησης.

2. Για κάθε μέρος της σύμβασης-πλαisiού της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού που επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή επιβεβαιώνει τυπικά το παρόν πρωτόκολλο ή προσχωρεί σε αυτό, αφού εκπληρωθούν οι όροι που ορίζονται

στην παρ. 1 για την έναρξη της ισχύος, το παρόν πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει την εννεηκοστή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, προσχώρησης ή τυπικής επιβεβαίωσής του.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, καμία νομική πράξη που κατατίθεται από έναν οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν προστίθεται στα μέσα που έχουν ήδη καταθέσει τα κράτη-μέλη του εν λόγω οργανισμού.

Άρθρο 46

Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών εκτελεί χρέη θεματοφύλακα του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 47

Αυθεντικά κείμενα

Το πρωτότυπο του παρόντος πρωτοκόλλου, του οποίου τα κείμενα στην αγγλική, αραβική, γαλλική, ισπανική, κινεζική και ρωσική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.».

(1) Τα μέρη μπορούν να παραπέμπουν στο εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων για τον σκοπό αυτό, κατά περίπτωση.

(2) Κατά περίπτωση, με τον όρο εθνικός ή εσωτερικός νοούνται επίσης και οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης.

(3) Η ασφαλής ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ δύο μερών είναι ανθεκτική στην υποκλοπή και στην επέμβαση (παραποίηση). Με άλλους όρους, τα στοιχεία που ανταλλάσσονται μεταξύ των δύο μερών δεν μπορούν να αναγνωσθούν ούτε να τροποποιηθούν από έναν τρίτο.

Άρθρο 28Α.

Διατάξεις εφαρμογής του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού¹

Μετά το άρθρο 28 του σχεδίου νόμου, προστίθεται άρθρο 28Α το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 28Α

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), μπορεί να ρυθμίζονται κατά περίπτωση ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής του Μέρους V του Πρωτοκόλλου της παρ. 1.²

3. Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του Πρωτοκόλλου της παρ. 1 είναι η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και οι Διευθύνσεις Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης και Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Α.Α.Δ.Ε. Ειδικά για τον συντονισμό της εφαρμογής των διατάξεων που προκύπτουν από το Μέρος V του Πρωτοκόλλου της παρ. 1, αρμόδια αρχή είναι το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.), το οποίο συστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 4410/2016 (Α` 141).»³

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

---

¹Τροποποίηση 4778/2017, Άρθρο 32

²Τροποποίηση 4778/2017, Άρθρο 32

³Τροποποίηση 4778/2017, Άρθρο 32

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ